

KÖZÉRTÉK

TOLNAVÁRMEGYE TÁRSADALMI, KÖZIGAZGATÁSI ÉS GAZDASÁGI ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ HETILAP.

AZ ORSZÁGOS M. KIR. SELYEMTNYÉSZTÉSI FELÜGYELŐSÉG HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik minden szombaton.

Kiadóhivatal: Széchenyi-utca 140. szám.

TELEFON-SZÁM: 22.

Az előfizetési pénzek és hirdetések ide küldendők.

HIRDETÉSEK
legutányosabb számítással, díjszabás szerint.

Felolós szerkesztő:

BODNÁR ISTVÁN.

Belnunkatársak:

JANOSITS KÁROLY. KOVÁCH ALADÁR.

Kiadja Báter János nyomdája Szekszárdon.

Szerkesztőség: Széchenyi-utca 1085. szám.

Ide küldendők a lapot érdeklő összes közlemények.

ELŐFIZETÉS:

egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill.

NEPTANITÓKNAK,

ha az előfizetést egész évre előre beküldik: 5 kor.

Szekszárd város sürgős teendői.

A rendezett tanács, mint ama bizonyos nemesség — kötelez. Megoldatlan kérdések hosszú sora áll előttünk, amelyek teljesítése elől el nem zárkozhatunk.

Dr. Kramolin Gyula orvos, képviselő testületi tag úr a mai napon indítványt nyújtott be a városhoz, melyben több nagyfontosságú közkérdés miként megoldása iránt tesz javaslatot.

Lelkes indítványához nem kell semmi kommentár, lékötelező szivességéből közöljük tehát azt egész terjedelmében:

Tekintetes Képviselőtestület!

Ismeretes, hogy legutolsó közgyűlésünkön Tóth Károly műszaki tanácsos urnak egy ártézi kut furatására vonatkozó határozati javaslatát, a Képviselőtestület elvetette,* illetve a tekintetes Tanács javaslatát tette magáévá, mely az indítványt „elben” ugyan elfogadta, de az eszme megva-

* Nem elvetés volt talán, legalább mi nem tételezzük fel sem a tanácsról, sem a képviselőtestületről, hogy nála az elvi elhatározás — a felvetett eszme sutyomban való kivégzését je enteú.

A szerk.

lósítását egyelőre függő kérdésnek hagyta. Talajviszonyainknak eddigi ismerete alapján, magam is bizalmatlansággal viseltetem a városunkban már két ízben is sikertelenül megkísérlett ártézi kut eszméjének életrevalósága iránt s a kutfúrásnak vak reménykedéssel nekimenni legalább is nagyon kockázatos dolognak tartom, melynek a nagy költség dacára tökéletlen, vagy esetleg teljesen negatív eredményébe a várost belelovalva látni nem szeretném; azonban ezen aggodalom nem gátolhat meg abban, hogy az ügyet, melynek talajából az ártézi kut eszméje is fakadt, t. i. városunk vízkérdését, újból szőnyegre ne hozzam.

Kétségbe nem vonható tény ugyan, hogy mai állapotaink, e tekintetben erős és alapos kifogások alá esnek, mert vízünk — néhány kuttól eltekintve — rossz és kevés: mint ivóvíz ártalmas emberre és állatra egyaránt; kisiparunk gépezetű haladását gátolja, mert időelött tönkretesz minden kazánt; bő öntözésre és nagyobb tűz oltására pedig nem elegendő. Mindnyájunknak városatyai kötelessége tehát belátni végre azt, hogy városunknak adófizető polgárok által la-

kott minden részét kifogástalan minőségű és kellő bőségű vízzel *mielőbb* és *egyformán* ellátni olyan feladat, amely nemcsak *köztisztasági* és *közegészségügyi*, hanem *igazi*, — *állattartási* és *lúzbiztonsági*, vagyis *vég-eredményében igen fontos*, sőt *életbevágó gazdasági érdekeket* is szolgál s ezért ezen lényeges kérdés megoldását nem szabad az „elvi jóakarát” látszatával sem, a napirendről leszorítani, mert annak folytonos elodázása saját husunkba vágó mulasztást képez! Azzal tehát foglalkozni kell, ezt követeli azon lakosság komoly érdeke, mely bizalommal bízta sorsát a telerészben *választott* Képviselőtestület bölcs belátására!

Az utóbbi hetekben hirlapilag és magán téren lefolyt eszmecserek arról győztek meg, hogy egyónk sem arrogálhatja magának azon tehetséget és speciális, geológiai szakismereteket, melyek, a vízkérdés végleges megoldásának legezelszerűbb és az adott esetben technikailag is legjobb és relatív legutányosabb *„miként”*-jét megállapítani és eldönteni hivatott lehetne s azért én a vízellátás módjára nézve konkrét javaslatot nem is teszek; — lehet, hogy az iszapjától előzetes cenztri-

TÁRCZA.

Sáron rózsája, gyöngyvirág.

Sáron rózsája, gyöngyvirág,
Igazán, hogy az vagy te nekem;
Oly gyöngyörűség nézni rád,
S csókolni ajkad, édességem.

Most a kert szomorú, kopár,
Aludni mentek a virágok;
Délien dalol a kis madár,
Illt hagyva ezt a pusztaságot.

S nekem most is virág fakad,
Ha nézek arczodra, szemedbe;
Dalos madár az ajkad,
Ha kinyitod azt, csicseregve.

Tavas van illt, vidám tavasz
Az én szivemben s közelemben;
Ott künn a komor tél havaz,
Illt apró lábaid tánzra lebben.

Tavas van ez aggtörzsű fán,
Óh, szép az én téli világom,
Veled, kedves kis unokám,
Madaram, rózsám, gyöngyvirágom.

SÁNTHA KÁROLY.

Az ó-kori rabszolgaságról.

Irta: Zsigmond János.

— A „Közérdek” eredeti tárczája. —

(Folytatás.)

Mikor urnőjűk öltözködött, nagy számmal állottak körül félg öltözött testtel s mind egyiknek volt tennivalója a cziczoma körül. Akárhány előkelő római nőről föl van jegyezve, hogy tört tartott kezében, melylyel minden legesekélyebb hibáért szerencsétlen rabnőinek karját vagy mellét szurkálta. Különbben maguk a római írők is bevallják, hogy a nők rendszeren még kegyetlenebbek voltak a rabszolgák iránt, mint a férfiak s irgalom nélkül büntették őket minden legesekélyebb hibáért. Különbben a női sziv nem mindig szelidebb a férfiénál, mert a történelem is azt mutatja, hogy a női uralkodók rendszerint igen harczkedvelők szoktak lenni és nem egy női uralkodó több embervért áldozott föl szeszélyes háborukban, mint sok férfi uralkodó. De még szivök hajlamát sem követhették a rabszolgák, mert megnősülnie rabszolgának csakis ura engedélyével lehetett és ez esetben is azt kellett választania, a kit ura neki kijelölt. Sőt, hogy még jobban kimutassák lenézésüket a rabszolgák iránt, azok házasságát nem is tekintették házasságnak, hanem csak ágyasságnak, s az ur ezt az egyesülést kénye-kedve szerint felbonthatta. A rabszolgáknak még külső megjele-

nésükben is el kellett ütnök a szabad emberektől, mert öltözetük meg volt határozva. Így — legalább a görögöknél — egy sajátos ujjas felső öltönyt viseltek (a mi kabátunknak megfelelő) durva szövetsből, mely a térdig ért. A cipő viselése meg volt nekik tiltva s még hajukat is sajátos módon nyirták. El volt nekik tiltva a mulatságok és népgyűlések látogatása. A bíróság előtt mint vádlók nem szerepelhettek, mert uraik helyettesítették őket, mint tanúk sem jelenhettek meg a bíróság előtt. Vallomásaiknak nem adtak hitelt, mert csak ugy voltak hiteselek, ha kinpadon csikarták ki azt belőlük. S így sokszor vonattak kinpadra, ha azon gyanu merült föl, hogy valamit eltitkolnak.

A büntetésnek nemei a legkülönbébbek voltak. Kisebb vétségél megverték a rabszolgát pálczával, vagy szilvafaágakból készült nyalábbal, mely megfelelt a mi virgácsunknak. Súlyosabb büntetés volt az ostorral való megveretés, mely erős nyomokat hagyott s a bőrnek földagadását vonta maga után. A legkegyetlenebb büntetési eszköz volt valamennyi közt az u. n. flagellum, mely csomós kötelekekből állott, közben csontdarabokkal, sőt kampókkal a husnak marcangolására. A rabszolgák akárhányszor kiadták lelküket ezen kegyetlen szerszám csapásai alatt. Hogy ne rughassanak és ne kapálódzhatnak e büntetés elviselése alatt,

fugálással megtisztított Sió-folyó vize, — lehet, hogy a külön e célra nyitandó bővizű kutak rendszere a jobb, én ezt most nem kutatom. De azt igenis óhajtanám, hogy e reánk nézve oly fontos kérdés eldöntésénél ne érjünk be a már kérelmezett s a m. kir. földmívelésügyi Miniszter által megígért, illetőleg utasított, csupán egy vízépitési igazgatósági kiküldött véleményével, a ki — végre is csak hivatalból dolgozván — talán kevesebb ambícióval és melegséggel foglalkoznék ezzel, sem pedig ne hallgassunk bármily neves kutfuró — mérnök — vállalkozókra, akiknek fő célja egy újabb megbízatás — mondjuk: „üzletkötés“ — lévén, esetleg igen optimisztikus felfogással vinnék bele a várost az ártézi kut kísérletébe, hanem forduljunk egy elismert, tudományos tekintélyű s e mellett a dolog praktikus részében is jártas, szaktudós, egyetemi vagy műegyetemi tanárhoz, hogy lejjövén és talajviszonyainkat a helyszínen, a szükséges időn át behatóan tanulmányozván, kimerítő véleménynyel jelelje ki a legjobb megoldás útját és módozatait s egyben — legalább hozzávetőleges költségelőirányzatot is készítsen az esetünkben általa legjobbnak vélt rendszerű vízvezeték-hálózat kiépítéséről. Az ezzel járó tisztelet és munkadíjajándozattól visszariadni nem szabad, mert egy részt a költségek a szóban forgó nagy beruházással szemben *relatív* csak csekélyek lehetnek, másrészt pedig, mert, a ki a *céllt akarja, annak az eszközöket is akarnia kell.*

De városatyai feladatainkat a vízkérdés ki nem meríti! Várossá alakulván, napról-napra újabb és újabb hiányok tűnnek elő berendezésünkben s minduntalan új eszmék, új kívánalmak merülnek föl ötletszerűen, melyek azonban nagy részt jogosultak, de rendes költségvetésünk és jövedelmünk keretében meg nem oldhatók. Minden

gyakran fölakasztották őket s lábukra súlyokat erősítettek. Ha a rabszolga szabadulni akart szomorú helyzetéből: azonnal közzétették teljes személyleírását, jutalmat ígértek a visszahozójának. Senkinek sem volt szabad őt elrejtteni vagy szökésében segíteni. Ha elfogták megbélyegezték, t. i. homlokán jegyet sütöttek, sőt néha homlokára megarczára tüzes vassal egész vereseket sütöttek. Volt eset, hogy a szükevény rabszolgának elfogatása után lábát vágták le, vagy vadállatok közé vetették. Sőt mindezeknél még hajmeresztőbb kegyetlenségeket is követtek el rajtuk. Szinte elszámolni is borzalmas, de megteszem, hogy láthassuk erről az oldalról azt a társadalmat, mely műveltségével annyira kérkedett s mely mégis a legembertelenebb volt. Így a rabszolgát ura saját felelősségére fölakaszthatta, keresztre feszíthette, valami mélységbe dobhatta, mérget csepegtethetett ereibe, bőrét lenyuzhatta, lassu tűznél piríthatta, kiéheztethette vagy rothadásnak adhatta át testét. Megtörtént, hogy boszúból valamely rabszolga kegyetlen urát meggyil-

egyes ilyen felmerülő városi szükségletet és apróbb részletkérdést mindig külön közgyűlési harcok és külön „ad hoc“ törlesztéses kölcsönöcskék tárgyává tenni rendkívül kicsinyes, nehézkes és rövidlátó eljárás lenne és végeredményében nem haladást, hanem keserves döcögést jelentene; a felmerülő, életrevaló eszméket pedig *„rávaló költség és jövedelem hiány“* czimén bunkóval agyonverni olyan eljárás volna, a mi előbb-utóbb igen megboszulná magát. Ezért összes, életbevágó városi szükségleteinknek egy egységesen kidolgozott, nagyobb szabású tervezetbe való céltudatos összefoglalását és azoknak egy, nagyobb mértékű kölcsön keretében történő megvalósítását városi fejlődésünk előmozdítása és nemzedékekre kiható biztosítása érdekében föltétlenül ajánlatosnak tartom. Mindezt megfontolva, ezennel

indítványozom,

hogy a közgyűlés a következő határozatokat fogadja el:

1. A Közgyűlés saját kebeléből, haladéktalanul, legalább 10—15 hozzáértő tagból álló albizottságot küld ki, mely városunk összes, megvalósításra váró, jogos igényeit behatóan megvitatva és rendszeresen csoportosítva, ezeket egy egységes, a megoldás sürgősségének sorrendjét is felölélő tervezet képében a közgyűlésnek mielőbb benyújtani köteles.

2. Megbiz egy vizellátási kérdésekben elismert tekintélyű főiskolai szaktanárt, hogy, magát helyi viszonyaink felől személyesen és behatóan tájékozván, véleményt adjon vízkérdésünk gyökeres és megbízható megoldásának módozata felől és esetleg tájékoztató tervet és megközelítő előirányzatot is készítsen a véleményezett megoldási mód költségeiről. E vélemény és tervezet tiszteletdíját a város előzetes alku alapján folyósítja.

Ilyen esetben ha a bűnös ki nem tudódott, minden házbeli rabszolga megöletett. Midőn Pédianus Secundus római kormányzó Neró császár idejében egy rabszolgája által megöletett, valamennyi 400 társa halálra ítéltetett.

Általában úgy nevelték fel őket, hogy tisztességes gondolkozásmódu ember alig akadt köztük s ez ismét nem a rabszolgák hibája, hanem uraik büne, a kik még azt is megtagadták tőlük, hogy velük hasonló- és gondolkozásmóduak legyenek. Innen van, hogy általánosan elterjedt volt az a nézet, hogy minden rabszolga már alapjában gonosz és megromlott s a legesekélyebb dologban sem lehet bennök bizni, hanem szigorúan kell őket tartani s szorgalmasan kell őket korbácsolni s velük parancsolólag beszélni. Ugy, hogy még Plátó is, a régi világ legnagyobb szellemeinek egyike azt mondja, hogy minden jól nevelt férfi ismertető jele, ha megveti rabszolgáit.

— Folytatjuk. —

3. Elhatározza a közgyűlés, hogy az albizottság tervezetében foglalt hasznos beruházások és köztük a vízvezeték létesítésére is egy, egységes, nagyobb, törlesztéses városi kölcsönt vesz fel s a törlesztések fedezéséről megfelelő jövedelmi források (kövezetvám, vízdíjak, söpretési járulék stb.) nyitásával gondoskodik.

4. A közgyűlés a tervbe veendő egyes munkálatok pontos költségvetését és terveit előre elkészítetteti, mindkettőt szakértőkkel felülbíráltatja és a munkálatokat annak idején zárt ajánlati verseny útján adja ki.

5. Miután a város egy nagy kockázattal járó ártézi kut furásába s annak esetleg hiába való költségeibe bele nem mehet ugyan, de egy sikerült ártézi kutat (addig is, míg a vízkérdés vízvezetékekkel gyökeresen és véglegesen megoldathatnék, mint ideiglenes, hézagpótló megoldást) örömmel üdvözölné, mondja ki a közgyűlés, hogy ha magánvállalkozás útján egy sikerült és legalább 50—100 köbméter napi vízszolgáltatású ártézi kut létesülne, úgy azt hajlandó kész állapotában az előállítási költségek s azok tisztességes kamatainak visszatérítése mellett átvállalni és birtokába venni. A tényleges előállítási költségek ellenőrzésének jogát, ez esetben a városi magának kiköti.

Szekszárdon, 1906 január hó 28.

Dr. Kramolin Gyula.

A mezei munkások szocializmusa és a gazdaközönség.

A mindennapi megélhetés vágya megszünt. Előterbe lépett e helyett a munkás-nép között a tulajdoni közeledés korszaka, sőt a vagyonszerzési törekvés is. Hathatós támogatásban részesítik ezt a központi szakszervezetek, melyek központi intézményükkel s izgató fellépésükkel súlyos nyomást gyakorolnak a munkaadók testületére.

A törekvés helyes volna, ha a munkások által kívánt követelések a gazdaközönség részéről is teljesíthetők volnának. Amde nagy akadályokat gördít a munkásmozgalom tevékenysége elé azon sajnós közgazdasági állapot, melynek leküzdésére a gazdaközönség (kevés kivétellel) a jelenben alig képes.

Szemben állunk tehát egy oly mozgalommal, a mely felhívja, sőt kényszeríti a munkaadókat a cselekvés terére.

Ugyanis a mezei munkások helyzetüket kioroszakolandó, szervezett testületté alakulnak; tehát, mint ily természetű intézmény ellensúlyozására egyedüli és sikerre vezethető semmi más eljárás nem létezik, mint az, hogy a munkaadók is viszont egy hatalmas szervezett testületté alakuljanak.

Ezen szervezett testületet pedig csakis községenként, de országos kiterjedésben kell megcsinálni. Nem szabad a legnagyobb birtokosoknak a legkisebb birtokosoktól sem elzárkózni, hanem együttesen és egyakarattal lépjenek a cselekvés terére.

Ugyanis minden községen kisebb, nagyobb eltérésekkel mások a munkás viszo-

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testélejt, meggyógyítja a köhögést, váládékat, éjszai izmádat.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utáztatásokat is kínálnak, kérjen mindenkor

„Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc).

„Roche“

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárterekben. — Ár a Svájcban 4.— horvát.

nyok, más természetiek a talajok, mások a helyi igények, mások a jövedelmi források, eltérők a megélhetési állapotok, tehát mindezek szemmel tartása mellett már nemzetgazdaságtani szempontból is a községenkinti szervezkedés vezethet eredményre.

Nem szabad tehát a nagybirtokosnak a legkisebb birtokostól sem különválva szervezkedni, mert ily körülmények között bekövetkezhetik azon vizályos helyzet, hogy a munkás nép egyik vagy másik birtokos osztálynál elégedetlenséget találva vagy bosszút, állandó megélhetési menedéket keres, s ekkor vagy itt, vagy ott a munkáshiány beáll. Vegyék kezükbe az ügyet a gazdasági egyesületek és alakítsanak községenkinti egy szűkebb tagu bizottságot, melynek feladata legyen a helyi viszonyoknak megfelelően, munkarendet és díjszabást készíteni, melyet azután úgy a nagy, mint kisbirtokosok is egyetemesen elfogadva tartsanak be.

A tavolabb vidékekről beszerzett munkások hozatala lehetőleg mellőzendő, mert ezek tapasztalatok után bírálva soha se felelnek meg a helyben kipróbált munkásokéknak a helyben kiváló munkásokéknak a minőségének. De tegyük fel, hogy a vidéki munkások is beválnak, ámde ezen esetben gondolnunk kell a következményekre is, melyek kiszámíthatatlan kellemetlenségeket, sőt bosszút is vonhatnak maguk után. Ezen vizályos állapotnak pedig egyedüli kútfeje ott van, hol helyben is van munkaerő és mégis vidékieket alkalmazunk. Igenis a munkások túlkövetelése ellen hathatósan kell védekezni a birtokos osztálynak, de mi az eredményt illeti, csakis a községenkinti és általános tömörülés vezethet célhoz, mert az *egyedül van az erő*.

Gazdag tapasztalatok igazolják továbbá azt is, hogy a vidéki munkások soha ki nem elégítették, a birtokos osztálynak követeléseit úgy, mint a kipróbált helybeli munkás erő, — de másrészt is minden körülmények között még drágábbak is, — tehát önmagát bosszulja meg az, aki így cselekszik.

A simontornyai kisbirtokos osztály már szervezkedett, munkarendet és díjszabást dolgozott ki, melyet egész terjedelmében közölt a „Közérdek” 1906. jan. 21. számában.

Ezen mozgalom értekezleteinek és nagygyűlésének előadójául a t. gazdaközösség, mint birtokos osztály csekélységemet választotta, ki is odaadással és készséggel vállalkoztam az ügy szervezésére, de nem találtam meg éppen az ezen cikkem intenciójának megfelelő támpontot, tehát a f. hó 20-án megtartott nagygyűlés alkalmával ebbeli tisztségemről a következmények súlyos megfontolása mellett lemondtam.

Simontornya, 1906. jan. 30-án.

Lipovniczky István

földm. min. orsz. közigazd. tudósító.

Vivóklub Szekszárdon.

Van már ilyen is. Most, hogy Halbleib József fővárosi kitűnő vivómester vivótanfolyamát befejezte, — tanítványai e hó 29-én lakomára gyűltek össze a szekszárdi kaszinóban, hogy az előzőkeny modoru mestertől elbucsuzzanak.

Fonográf tudta volna csak megörökíteni ennek az érdekes lefolyásu összejövetelnek külső mozzanatait, emberi elme azonban képtelen összeszedgetni a vidám hangulat és jókedv röpülő pillangóit, a sziporkázó élcsékes, találó megjegyzéseket, a csipős, de szellemes aperszük pompás színt játszó szappanbuborékjait. Mint a kaleidoszkop színes apró tüvegdarabjai, egyre változva tánczolnak még most is lelki szemem előtt a jókedvű est kedves bohóságai...

Az izletes lakoma közben Simontsits Elemér vármegyei főjegyző emelkedett legelsőnek szólásra. Totth Ödön vármegyei tiszti ügyész köztisztviselői állásjelölését aposztrofálván, kiemelte a távozó vivómester tanítási ügyességét és egyéb érdemeit s hangoztatta egy vivóklub megalakításának czelszerű voltát. Maga részéről elnökül dr. Szentkirályi Mihály vármegyei aljegyzőt ajánlta, mint a ki Szekszárdon, éveken keresztül, ugyszólván, egyedül volt ébrentartója s élesztgetője a

vivási kedvnek. A társaság természetesen lelkes éljenzéssel választotta elnökévé a vivás nemes sportjának régi bajnokát, míg alelnökül ifju Leopold Lajost kiáltotta ki, aki ugyan eddig, mint szép tudásu szociologus inkább elméjét köszörlötte s reá sem gondolt a kard és vitor-féle gyilkoló szerszámokra, mert nem sebet ütni, de éppen a társadalom ezer, meg ezer sebjét begyógyítani — tekintette hivatásának. A tisztikar többi tagjai a következők lettek: titkár: Reichl Dezső, szertáros: Zoltán Ferencz, pénztáros: Kovács Ottó, számvizsgáló: Komjáthy Sándor, ügyész: Spányi Leó, művezető: Brebovszky Elemér, orvos: dr. Kramolin Gyula. Választmányi tagok: Kurz Vilmos, Simontsits Elemér, Ettenberger Lajos, báró Fiáth Elemér, Bodnár István, Kron Ferencz rendes és Wagner Andor, ifju Haypál Sándor póttagok.

Perze ez a választás nem ilyen simán folyt le, de valóságos szellemi torna közt. Sikerültnél sikerültebb felszólalások, közbevetett indítványok, szellemes közbeszólások éles pengéi hasították a levegőt. Mindenki érezte a vivó legelső kötelességét, hogy — ríposztot kell adni. Igy Totth Ödön, mint ugyan nem „kombattans” vivó, egy „nemzeti hatvágással” nagy bravurral vágta vissza a nemzetközi szociológia két bajnokának egyébként az általános emberi szempontok nap-sugarától tündöklő, elég ravaszul reáirányított pengéjét. — Ettenberger Lajos valósággal egy kis élvezetes tanulmányt adott elő a vivás művészetének fejlődéséről, míg a klub orvosa, dr. Kramolin Gyula pompás egészségügyi flastromokkal raggatta be az alapszabály-tervezet folytonossági hiányait. Sikerültebbnél sikerültebb tósztokat mondtak még: Kurz Vilmos, Komjáthy Sándor, dr. Szentkirályi Mihály, Kovács Ottó pénztárnok s a szertár leendő hétéfű sarkánya, vagyis őrizője, Zoltán Ferencz. Sőt a „Közérdek” szerkesztője is elmondta életében talán legelső tószkját. Leopold Lajos suba alatti biztatására ugyanis Simontsits indítványára a „Közérdek” et választotta az új klub védő paizsul, vagyis hivatalos lapul, ha kívülről bántanak a magyart, azaz a klubot. Figyelmeztetünk tehát mindenkit — éles nyelvünkre s arra, hogy utánunk legalább is 100 éles penge következik (csak lesz ennyi egyleti tag?)

Ezenközben letárgyalták, átgyúrták az egyleti alapszabályokat, s jóváhagyás végett felterjesztik a belügyminiszterhez. Tizenegy órára már nem volt betöltetlen állás, de olyan tag sem volt jelen, ki tisztséghez ne jutott volna. Igy „kigondoló bizottságot” kellett kiküldeni, hogy milyen tisztséget juttassanak a főgimnázium meghívott, de későn érkezett érdemes igazgatójának, Wigand Jánosnak. Szerencse az előrelátó alapszabályoknak, még volt egy hely. Megválasztották tehát tiszteletbeli tagnak, míg Mészáros Ervin, olnai uhlánus főhadnagy, Magyarország legelső amatőr vivója disztagnak lett.

Igy pezsgett, hullámozott a jókedv még jó ideig. Éjfél után megjött a cigány is, s megalakult — bár alapszabályon kívül — a vivóklub zenészi alosztálya. Az egylet elnöke eldöntötte a tücsök nótáját, működési körének tüzetes részletezésével, míg a zenekar Simontsits Elemér pár pompás, saját szerzésű darabját játszotta. Még éjtél után 3-kor is zengett a teremben, talán mint közeli anakronizmus:

A paksi nagy, emeletes korcsma udvarán
Sirva fakad nem egy szegény, madocsai lány;
Odafenn az emeleten a vármegye asszisztál:
Madocsáról nincsen legény, a ki be nem vál.

A pattogó nóta aztán meghozta a fiatal-ság pezsgőző jókedvét. A klub ügyésze azonban nem akarván gondnokság alá helyezést iránti indítványt tenni, hirtelen eltávozott, mire aztán a kedélyes társaság is oszlani kezdett s Szentkirályi tücske átvette csendes birodalmát, Komjáthy Sándor mérnök, az új számvizsgáló pedig el kezdte számba venni az elmondott tósztokat, de még csak az ötszázadiknál tart, így legfeljebb csak egy hónap múlva készül el vele, amikor a klub ismét lakomát tart...

VÁROSI ÉLET.

Alkapitány, vagy rendőrfogalmazói állás. Szekszárd r. t. város rendőrkapitánya kérvényt adott be alkapitányi vagy rendőrfogalmazói állás szervezése iránt. Dóry Pál alispán utasította Szekszárd r. t. város polgármesterét, hogy a rendőrkapitány kérvényét terjessze a képviselőtestület elé és az abban megnevezett állások valamelyikének rendszerezése érdekében törvényes hatáskörének egész súlyát érvényesítse, mert úgy a közbiztonság, mint a közrend fentartása végett az említett állások valamelyikének rendszerezése okvetlenül szükséges, mivel közismert tény, hogy az egyszerűbb községi életből a minden téren magasabb igényeket formáló városi életre való átmenet, főleg az eddigi viszonyok teljes megszüntetésének reményében történt.

A városi árvtár. Vármegyénk közgazgatási bizottsága december havi üléséből feliratot intézett a belügyminiszterhez, melyben a Szekszárd városi gyámoltak és gondnokoltak vagyonának a vármegyei árvtárból a városi árvtárba való áttétele iránt intézkedést kért. A miniszter most rendeletet intézett a vármegyéhez, melyben utasítást ad, hogy az átadás iránt a vármegyei árvtárszék előterjesztése alapján a közigazgatási bizottság saját hatáskörében intézkedjék. Itt emlíjük meg, hogy a miniszterium a városnak a városi árvtár vagyion-állagának az állampénztárban való kezelése iránti kérelme tárgyában még nem intézkedett.

KÖZSÉGI ÜGYEK.

Gyöngy község az 1905. évi számadásainak megvizsgálása tárgyában megtartandó képviselőtestületi közgyűlést folyó évi február hó 12-ikére tűzte ki. A számadás 63871 kor. 61 fill. bevételt, 62042 kor. 74 fill. kiadást, 1828 kor. 87 fill. pénztári maradványt tüntet fel. A számadás a jegyzői irodában van közszemlére kitéve.

Választások Tolnanémediben. Tolnanémedi község képviselőtestülete az 1906. évben teljesítendő esküdtképes egyének összeírásához kiküldte: Duska György községi képviselőt; a zár számadáshoz melléklendő községi leltár hitelesítésére: Fábrián József és Györi István községi előjárókat.

A képviselőtestület a községi közdülő utakra felügyelőkké megválasztotta: Bakonyi Pál, Györi István ifj., Gárdonyi József, Acs István M. ifj., Tóth István községi előjárókat.

A képviselőtestület az 1906. és 1907. évekre a fogyasztási és italadók kezelésére megválasztotta kezelőül: Bakonyi János ifj., ellenőrökül: Gárdonyi József és Acs István M. ifj. községi előjárókat.

A december havi községi tisztújítás eredménye következő: bíró: Kovács Pál, helyettes bíró: Tóth István, pénztárnok: G. Szabó József, közgyám: Hajczinger András, előjárók: Bakonyi János ifj., Acs István M. ifj., Lázár János, Gárdonyi József, Fábrián József igari, Györi István ifj., Szántó János, Bakonyi Pál.

Nagyszékely község községi közutainak felügyeletével Freiman János; Kéty község közutainak felügyeletével pedig Köhler Henrik községi bíró bizott meg.

HIREK.

— **Csendőrszárnyparancsnokság Szekszárdon.** A miniszterium a csendőrszék szaporítását mondotta ki és ez alkalommal új szárnyparancsnokságokat is szerveznek s ezeket április 1-re állítják fel. Ez alkalommal — a mint értesülünk — Tolnavármegye is kap szárnyparancsnokságot, melynek székhelye Szekszárdon lesz.

— **Áthelyezések.** A simontornyai járásban megüresedett szolgabírói állásra belügy-

miniszteri felhatalmazás alapján br. *Fiáth* Elemér központi járási II-od oszt. szolgabíró, az ő helyére dr. *Hagymássy* Zoltán tb. szolgabíró, központi közig. gyakornok. A simontornyai járásban megüresedett közig. gyakornoki állásra pedig dr. *Mártin* József tb. árvaszéki jegyző helyzetetett át, míg az alispáni hivatalnál ideiglenesen üresedésbe jutott közig. gyakornoki állásra ifj. *Happál* Sándor tb. árvaszéki jegyzőt helyettesítette az alispán.

— **Athelyezett főispáni titkár.** *Márffy* István itteni főispáni titkárt a belügyminiszter Turóc megyébe helyezte át, hol tb. főjegyzővé nevezte ki *Köcsön* főispán. De mert ott reá többé szükség nincs, a belügyminiszter fogalmazóvá léptetvén elő, a belügyminiszteriumba visszarendelte.

— **A polgári leányiskola új épülete.** A városi iskolaszék január 30-iki gyűlésén elhatározta, hogy a leányiskola új épülete számára az Albanich-féle telket 30 ezer koronáért megvásárolja. A takaréktárral való előzetes tárgyalással *Boda* Vilmos elnököt és *Krammer* Jánost bízták. Ertesülésünk szerint az ideiglenes szerződést már meg is kötötték a takarékpénztárral.

— **Wosinsky arcsképe.** *Haugh* Béla muzeumi ör. kezdeményezésére *Wosinsky* Mór apát arcképét tisztelői megfestetik a muzeum arcképesarnoka számára. A kép festését *T. Nyitray* Lajos polgári iskolai rajztanár már legközelebb megkezdi.

— **Esperes választás.** *Kátai* Endre dunaszentgyörgyi ev. lelkészt 17 szóval 7 ellenében esperessé választotta a tolnai ev. ref. egyházmegye.

— **Póttartalékosok felsegélése.** A póttartalékosok családjainak felsegélése febr. 10-én rendezendő bál nagyon szép erkölcsi és anyagi sikerrel kecsegtet. A mulatságon *Apponyi* Géza gróf védnök is okvetlenül megjelenik s eddig már 1000 koronán felül folyt be jegy megváltásból és felülfizetésből.

— **Egy nagyberlő jótékonyága.** Gyöngyösről lapunk egy barátja írja: *Óvári* Ferenc nagyberlő már sokszor hallgatott nemes szívére s gyakran segített a szegények nyomorán. A múlt évben mint apaállat-vizsgáló bizottsági tag, a részére járt napi és fuvardíjakat, 57 korona 61 fillért a Gyöngy községi szegényeknek juttatta s ezen kívül a bíróságnál részére megítelt 10 korona szakértői díjat is szintén a szegényeknek adta át. Most újabban pedig, minthogy a válságos idők következtében, mint jó hazafi ő sem fizetett adót, az ezen összeg után élvezett 100 korona kamatot a községi elöljáróságához küldte át, hogy az, a legnagyobb nyomorban élő szegények között osztassék ki.

— **Bucsubankett.** A szekszárdi izr. hitközség távozó érdemű elnökének, *Leopold* Sándornak tiszteletére január hó 31-én este fényes bankettet rendezett, melyen 50-nél többen vettek részt. A társaság a leglelkesebb hangulatban ült a lakomához, felköszöntőkben sem volt hiány. *Aldor* Ödön fenkölt gondolatokban gazdag beszédében méltatta a bucsuzó elnök hervadhatatlan érdemeit. Dr. *Rubinstein* Mátyás főrabbi, dr. *Leopold* Kornél és dr. *Kron* Ferenc ügyvédek szintén az ünnepekre emelték poharukat. Megható volt *Goldberger* J. Mór beszéde, ki 50 éves barátságáról régi, kedves reminiscenciákat idézett fel. Ifj. *Leopold* Lajos a hitközség elöljáróságának két legrégebb s legagilisabb tagját, *Kron* Sámuel és *Goldberger* J. Mór tette. *Leopold* Gusztáv szelletes s humoros tószóban vont párhuzamot a hitközségi s a francia elnökválasztás között, mely utóbbinak tanuja volt. A vidéki vendégek nevében *Óvári* Ferenc (Gyöngy), a sajtó képviselőjében pedig *Földvári* Mihály mondtak szép felköszöntőt. Ezután az üdvözlő leveleket s táviratokat olvasták fel; sürgönyileg gratuláltak *Vásárhelyi* Domokos (Komárom), a dunaföldvári hitközség stb. Az ünnepeket többszöri, jókedvű, szellemes felszólalásával mondtak köszönetet.

— **Építkezés.** *Éber* Márton szekszárdi nyugalmazott tanító Séd-utcai házat felépíteni szándékozik. E végből kérvényt nyújtott be a városi képviselőtestülethez, hogy a tervezett épület pinczesor felőli oldalát a

pinczesorban álló épületekkel egy sorba, egyenes vonalba építhesse s az így elfoglalható városi területet beépíthesse. A városunkban jelenleg uralkodó rettenetes lakásviszonyok között nagyon kívánatos és szükséges volna az építetőkét minden irányban a legmesszebb menő támogatásban részesíteni s ezért hisztük, hogy ez a kérelem is méltányos elbírálásban részesül.

— **Elmaradt gyűlés.** Az iván-, gyűszű- és porkolábvölgyi hegyközség megalakulása tárgyában *Frey* János és társai kérelme alapján, dr. *Hirling* Ádám polgármester által január hó 29-ére egybehívott közgyűlés, mint-hogy azon az alakítandó hegyközség területébe eső szőlők birtokosai nagyon kis számban jelentek meg, nem volt megtartható, miért is újabb közgyűlést fog a polgármester összehívni.

— **Eljegyzések.** *Kálmán* Ferenc szekszárdi tanító eljegyezte *Gaál* Mariskát, *Gaál* László volt püspöki számtartó leányát Pécsről.

Ráduly Sándor betűszedő eljegyezte *Strott* Erzsikét, *Strott* József szekszárdi iparos leányát.

Mult szombaton tartotta Szekszárdon eljegyzését *Hradek* Lajos, szekszárdi fiatal iparos *Pratser* Juliskával, az olvasóköri vendéglősné nevelt leányával.

Duska Lajos gépész, tolnanémedi lakos eljegyezte *Ajzert* Juliskát Tabról.

Goldberger Albert, budapesti kereskedő eljegyezte *Frommer* Margitot Simontornyáról.

— **Hány póttartalékos vonult be?** *Döry* Pál alispán felhívására a községek bejelentették, hogy vármegyénkben 374 póttartalékos vonult be.

— **Tanulmányut.** *Koritsánszky* Ottó okleveles gyógyszerész, lapunk munkatársa, pár évre terjedő külföldi utat tervez s jövő héten már meg is kezdi vándorlását. Meránból Schweizba, onnét a télre Németországba, majd jövő tavasszal a Francia Schweizba, onnét Franciaországba, a Rivierára, majd Angolországba szándékozik utazni. Igéretéhez képest utjáról tárezaserü közleményekkel látja el lapunkat s itt folytatja az idegen légióba került *Kanitzer* Oszkár földinknek *Jáva* szigetéről küldött, újabb leveleinek feldolgozottan való közlését.

— **Jótékony adomány.** A Tolnamegyei Takaréék és Hitelbank a Bezerédj-szoborra 100 koronát, a szekszárdi róm. kath. óvoda és gyermekmenhelyet fenntartó egyesületnek 20 koronát adományozott. Ezekon kívül a Tolnamegyei Takaréék és Hitelbank a városi tanácshoz 100 koronát küldött a városi szegények számára és 60 koronát a menedékházakba járó szegény gyermekek felruházására.

— **Iskolaépítés.** A Pakson tervezett három puszta iskola építésére és egy óvoda helyreállítására (39946, illetve 10981 kor. költségleíránnyal) megartott árlejtésen a vállalatot *Kallós* Adolf és *Koch* Richárd budapesti építési vállalkozók nyerték el 9 és fél százalék árfelemléssel.

— **Adományok a szekszárdi népkönyvtárára.** A népkönyvtára adakoztak: *Schmidke* Mór Szekszárd 2 drb birka, *Steiner* Lajos Szekszárd 10 kor., F. A. 20 kor., Tolnamegyei takaréék és hitelbank Szekszárd 20 kor., Szekszárd város két méter tűzifa, özv. *Boross* Gyuláné Szekszárd 2 zsák burgonya, 2 fogás vöröshagyma. — Ezen kegyes adományokat számos szegényeink nevében hálás köszönettel nyugtatom.

Szekszárd, 1906 február 1.

Bezerédj Pál s. k.

— **Házvétel.** Dr. *Pesthy* Pál szekszárdi kir. aljárásbíró megvette *Oszoly* Károly ügyvéd Bezerédj-utcai házat 24000 koronáért.

— **Csendőrösérés.** Decs község kérvényt nyújtott be aziránt, hogy a szekszárdi csendőrösöt helyezték át, vagy pedig egy új csendőrös-állomás szerveztessék és elhatározta, hogy az új laktanya költségeinek fedezéséhez a község is hozzájárul, mert a közbiztonság az előző csendőrösnek elhelyezésével annyira megromlott, hogy az állapotok már elviselhetetlenek.

— **Az idegenek légiójában.** Többször megemlékeztünk már a kölesdi származású *Kanitzer* Oszkarról, ki *Jáva* szigetére került, az idegenek légiójába. Most reá vo-

natkozólag érdekes híreket kaptunk barátja, *Koritsánszky* Ottó ur révén. — *Kanitzer* úgy látszik, komoly becsvágygal látott hozzá, hogy helyzetén környítsen. Így a múlt év decz. 14-től 18-ig tartott vizsgán kitűnő eredménnyel tette le a káplári vizsgát, 39 vizsgázó közül 73 egységgel hetedik rangfokozattal fog kineveztetni (az első 77 egységet ért el) s ezen kívül engedélyt nyert, hogy a Kader-Schoolba maradjon a Kur. Korporaal vizsga letétele végett. — Legközelebb *Koritsánszky* Ottó munkatársunk szívességéből hosszabb közleményben számolunk be *Kanitzer* Oszkár sok-sok kitűnő dőléről.

— **Erdőmesteri hivatal betöltése.** A földművelésügyi miniszter a pécsi kerületi erdőmesteri hivatal vezetésére *Almássy* István főerdészt helyezte át.

— **Posta kérdés.** Szarazd község kérvényt nyújtott be a m. kir. posta- és táviradigazgatósághoz postahivatal felállítására iránt.

— **Adminisztrátori kinevezés.** A pécsi püspöki helynök az elhalálozás folytán megüresedett sídagárdi plébániára *Antal* György pécsi segédlelkészt nevezte ki adminisztrátornak.

— **Könyvnyomdászok táncvígalmá.** Mult számunkban jeleztük már, hogy a szekszárdi könyvnyomdászok február hó 17-én a Szekszárd Szálló nagytermében hangversennyel egybekötött zártkörű táncvígalmat rendeznek. A multság igen sikerültnek ígérkezik, a mennyiben a meghívót csak a napokban küldték szét s már is tekintélyes számú jegy kelt el. Alább közöljük az érdekesen összeállított műsort: 1. Nyitány. „Toll Vilmos“ operából. Előadja a zenekar. 2. Még sem megyek sobasem a ligetbe... Duett. Előadják: *Bartl* Mariska és *Török* Gábor. 3. Rab asszony. Kiss Józseftől. Szavalja: *Müller* Mátyás. 4. A fogadás. Hangartól. Monolog. Előadja: *Török* Gábor. 5. a) Románca. „Szultán“ operettből; b) Szerelemkeringő. „A bolygó görög“ operettből. Enekl: *Bartl* Mariska, kíséri: a zenekar. 6. Várlak... vissza várlak... Melodráma. Előadja: *Ráduly* Sándor. 7. A légy. Monolog. Előadja: *Török* Gábor.

— **A tolnai r. k. hitközségi pénztár megvizsgálása.** Ismeretes olvasóink előtt, hogy több tolnai hitközségi tag a minisztertől a hitközségi pénztár megvizsgálását kérte. A miniszter el is rendelte, mire a közigazgatási bizottság azt egy vegyes bizottsággal meg is vizsgálta és miután a hitközségi pénztár kezelésénél nagyobb hibákat nem talált, *Horváth* Jánost és társait kérelmével a közigazgatási bizottságot elutasította, s a költségek megtérítésében elmarasztalta. Ezen véghatározatot megfellebbezték, melyre most érkezett le a miniszter döntése. A miniszter a vármegye közigazgatási bizottságának véghatározatát jóváhagyta és felebbeszöket kérelmével elutasította, a további eljárást beszüntette és a vegyes bizottság felmerült költségeiben a följelentőket elmarasztalta.

— **Gazdaköri alapszabályok.** A „Dombóvár és Vidéke gazdaköre“ alapszabályait jóváhagyás végett *Paál* József értekezletilel elnök a belügyminiszteriumhoz felterjesztette.

— **Szakegyletbe való belépés.** A dunaföldvári ácsmunkások csatlakoztak a magyar országi ácsmunkások országos szakegyletéhez és működésük kezdetét már be is jelentették.

— **Alapszabály jóváhagyás.** A m. kir. belügyminiszter a szakcsi keresztény munkásegylet alapszabályát jóváhagyta.

— **Könyöradomány gyűjtési engedély.** *Kolompár* János sídagárdi lakos Tolnavármegye alispánjától március 29-ig és Tolnavármegye területére érvényes könyöradománygyűjtési engedélyt kapott.

— **Iskola megnyitás.** Dombóvárrott a vörheny miatt bezárt iskolákat mult hó 29-én, a járvány megszűnté folytán megnyitották.

— **Szomorú völegény.** *Balog* József felsőleperd-puszta bérés völegény volt, de nagyon szomorú völegény. Nem ugyan azért, hogy menyasszonyát nem szerette volna, sőt inkább nagyon is. Hanem volt neki egy nagy testi hibája, ami mindinkább elkésértette a szerencsétlen embert, annyira, hogy öngyilkosság eszméjével foglalkozott s azt

végre is hajította. Esküvője reggelén a leperdi kastély parkjában egy fára saját szijostorával akasztotta fel magát. Mire észrevették, már kiszenvedett.

— **Halálozások.** Schall Mihályné, dr. Schall Mihály gyónki körorvos és Purth Adolf bátyai jegyző nejeének édesanyja Gyönkön, hosszas szenvedés után elhunyt.

Róth Sándorné, Róth Sándor szekszárdi varrógépkereskedő neje mult hó 29-én elhalálozott; temetése mult hó 31-én volt.

Bolyarits Gábor mohácsi gör. kel. szerb esperes-plebános m. hó 27-én, 64 éves korában Mohácson meghalt. Az elhunytban Bolyarics Szvetozár, bátaszéki gör. kel. szerb plebános bátyját gyászolja.

Németh György, Sztankovánszky János kir. kamarás nyugalmazott gazdatisztje, 48-as honvéd, ki csak nem régiben ülte meg ötven éves házassági jubileumát, f. hó 31-én, élete 89-ik, boldog házassága 51 ik évében elhunyt Kajdacson. A derék férfit február 2-án, délután 3 órakor temették el nagy részvét mellett. Halálát neje Wenzsky Jozefin kívül gyászolják: Özv. dr. Lahm Frigyesné sz. Bendes Etelka, Bendes János testvérei. Wenzsky Emilia férj. Horváth Imréné, Wenzsky Lajos, Wenzsky Pál, Horváth Imre, Zachár Kornélia, Destek Lujza sógorai, illetve sógornei.

— **Hiteliszövetke: e-i közgyűlés.** A tolnanémédi községi hiteliszövetkezet, mint az országos központi hiteliszövetkezet tagja, VI-ik évi közgyűlését február hó 11-én tüzte ki. Ezen széken virágzó hiteliszövetkezet Oravszky László községi jegyző vezetése alatt áll.

— **Czimadományozás.** A király Janosits Józsefnek, a fiúmei tengerészeti hatóság mérnökének, vármegyénk szülöttének, a városunkban is ismert zongoraművésznek a főmérnöki címet adományozta.

— **Uj könyvelő.** A tolnanémédi községi hiteliszövetkezet igazgatósága könyvelővé megválasztotta Bauer János ág. hitv. evang. tanítót évi 300 korona tiszteletdíj fizetése mellett.

— **Megismételt előadás.** A szekszárd-újvárosi róm. kath. olvasóköri és ifjusági egy-let e hó 4-én este 8 órakor közkívánatra megismételt „A titok” előadását. Helyárak: I. hely első sor 1 kor., 40 fill., a többi sor 1 kor., II. hely 80, alsóhely 60, deák- és gyermekjegy 30, karzatjegy 40 fillér. Jegyek előre válthatók Arva J. és Krammer V. urak könyvkereskedésében.

— **Öngyilkos katonatiszt.** Vetter Lajos, m. kir. honvéd hadnagy, Vetter Márton paksi lakos, köztisztviselő álló érdemes magántisztviselő fia, f. évi január 31-én Nagy-kikindán öngyilkos lett. Öngyilkosságának oka az volt, hogy eljegyezte Donbits Emil nagykikindai ügyvéd leányát, kit azonban a házassághoz szükséges óvadék hiányában nőül nem vehetett, s mint szegény embernek kilátása sem volt a kauczió letehetésére, számolt tehát a rideg valóval s a leánnyal közösen megváltóul a halált választották. A hadnagy egy ottani szállóban előszőr rálőtt a leányra, ki a mai napig vívódik a halállal s aztán önmaga ellen fordította gyilkos fegyverét s nyomban meg is halt. A szülők intézkedtek a hullának Paksra szállítása iránt, mely február 1-én a délután 3 órai vonattal Paksra érkezett, este 5 órakor volt a temetése. A hadnagy 21 éves volt. A mélyen sujtott szülők fájdalmában az egész Paks lakossága részvételt osztozik.

— **Inzultált rendőrök.** A simontornyai polgári olvasóegylet január 28-án megtartott egyébként szépen sikerült — bálján egy-néhány vigkedélyü bál vendég nem éppen a legszebb módot választotta a mulatságra. Midőn ugyanis az éjjeli őrzőket kötelességszerűen a nagyvendéglő koresmahelyiségébe is bepiliantott, a belépő rendőrök egyikét, Szabó Józsefet, Keresztes Pál jókedvében megtámadta és durván kiutasította. Midőn erre Lukács Ferenc rendőr társának segítségére sietett, Keresztes is segítségül hívta két testvérét a rendőrök legyőzésére. A dolog így tettlegességre kerülve, Lukács Ferenc rendőr önvédelemből puskájával úgy találta fejbe vágni Keresztes Józsefet, hogy ez súlyos betegen lesz kénytelen egy pár hétig az ágyat

örizni. A verekedésről a csendőrök is csakhamar tudomást szereztek, akik a helyszínére érkezve, véget vetettek a multság ezen kedélyes epizódjának.

— **Éhség, pénz és kóter.** Horváth Péter döbröközi szolga éhes is volt, meg szomjas is volt, tehát bement a koresmába és rendelt nagy éh- és szomjibujában. Fizetésre kerülve a dolog, Horváth pillanatnyi pénzzavarba esett, mivelhogy zsebjei pénzbeli folytonossági hiányban szenvedtek. A koresmáros feljelentette a jóllakott vendéget és hamarosan átadta a csendőrségnek. A járási főszolgabíró három napi kótert mért reá ebéd utáni pihenőül.

— **Arva J. könyvkereskedésére** felhívjuk a n. érd. közönség figyelmét (Szekszárd, Dr. Hangel-féle ház), hol szükségletét bárki jutányos árak mellett fedezheti. Igen nagy raktár *levélpapírosokban képes levelezőlapokban* és eredeti *solingeni zsebkésekben. Zeneműi újdonságok* zongorára, hegedűre és cimbalomra igen nagy választékban.

— **Bicskázó legény.** Kis György János szekszárdi lakos mult hó 31-én részeg fejű jobbra-balra taszigálta a járókelőket a járdán, sőt egyik-másikra bicskát is fogott. Endrődi József városi rendőr észrevette a rendetlenkedőt, rendre intette s figyelmeztette, hogy tegye el a bicskát; de ekkor Kis a rendőrt támadta meg, amire Endrődi karddal Kisnek kezére vágott, hogy a bicskát eljettette. Erre Kis a balkezével a rendőrt torlon akarta ragadni, mire Endrődi saját védelmére kardjával a garázda legény fejére sujtott. Néhány ilyen erőlyes és bátor fellépés után tán kevesebben lesznek a duhaj bicskázók.

— **A Duna áldozata.** A budapesti Rudolfrakparton a héten egy férfi felhasználnak indult holttestét fogták ki a Dunából. A halottban később felismerték Koskai József dunaföldvári születésű 62 éves hajófüttöt. A megindult vizsgálat lesz hivatal kideríteni, hogy Koskai büntetnek vagy szerencsétlenségnek lett-e áldozata, avagy maga dobta el magát az életet.

— **Leesett a tetőről.** Mult hó 31-én Madarász János janyai lakos, Janyapusztán, két társával tetőt nádozott. A tetőhöz erősített állás kicsuszott alóluk és Madarász János oly szerencsétlenül esett le, hogy ott rögtön meghalt, a másik két társa pedig könnyebb természetű zuzódást szenvedett. Az állást ők maguk csinálták, így a mulasztás csak őket terheli.

— **Elverte az ipát.** Bokor István cserenyés-pusztai lakos már évek óta haragban van Csapó József nevű vejével, mert Bokor másodsor is megnősült, minek folytán többször perlekedtek. Mult hó 14-én Csapó Józsefnek lakodalom volt s mikor Bokor István a Csapók lakása előtt elhaladt, az éppen kint álló Csapó Bokort megtámadta s a többi lakodalmas vendégekkel együtt gy elverte, hogy életben maradásához alig van remény.

Borszék.

Ha Székelyföldön jársz — fenyvesek aljában —
Hol tündértől népes ragyogó világ van,
Megejt híres vízű Borszéknek forrása,
Mely már Atillát is vendégül traktálta.
Itt pedig Tolnában, bikavér honában,
Borivóktól népes, venyigés világ van,
Melynek lángborából — ha megtelik gyönggyel
A magyar néplelek őseréje tör fel . . .

Csak borszéki vizet igyunk hát ily borral:
Magyar virtust nevel, életkedvet forral . . .

„Pajkos diákok.”

— A szekszárdi főgimnáziumi ifjuság műkedvelő előadása. —

Majdnem a hihetlenséggel határos, a mit a szekszárdi állami főgimnázium lelkes ifjusága mivel. Alig 4 heti gyakorlat után oly bámulatos precizitással adta elő Suppe „Pajkos diákok” című operettjét, hogy az óriási számmal megjelent közönség valósággal el volt ragadtatva a bravuros előadástól. Voltak egyes jelenetek, amelyek nagyobb színházakban is számot tettek volna. Egyes szereplők kész — színészek, a karok éneke,

a csoportosítás ügyessége — igazán meglepő. A darab pattogó verseit Wigand János fordította zamatos magyarsággal, a szöveget pedig Kramolin Vilmos VIII. oszt. tanuló. A darab betanításának érdeme szintén a lelkes igazgatóé, míg a karok fegyelmessége Nemes Győző gimnáziumi énektanár vezető kezét dicséri. Az egyre redukált női szerepet (Liszka polgárleány) Herczeg Mariska igazán kedvesen töltötte be. Kramolin Vilmos VIII. oszt. tanuló, Kefe a diákok csizmatisztítója szerepében ez alkalommal is excellált, Babics Sándor kitűnő uzorás, Guttyán Ignác törülmetszett koresmáros volt. Stolpa József, mint Czinke, Mácsik József, mint Anti mesterlegény, Vágner Lőrincz, mint Balog diák pompás alakok voltak, az utóbbi ezenkívül nagy hatással szavaltta el Vörösmarly Vén cigányját. De a többi szereplők is: Kovács Jakab, Kiss József, Tóth Gyula, Parrag Tibor, Hirschfeld Alajos, Szabó Dezső, Finta János, Schwarcz János, Princz János és Stockinger János nagy otthonossággal mozogtak s egészítették ki a kart, melyet a kulisszák megett Wigand Jánosné urnő pompás énekével erősített. A darab nyitányát a Reiter kitűnő karmester vezetése alatt alakult ifjusági zenekar adta elő nagy precizitással. A többi részeket zongorán Leopold Elemér kísérte szép zenei tudással. A díszletek is megleptek, festői: Szabó Dezső, Molnár Sándor igazán remekeltek, úgy szintén Ács Lipót tanár is a kitűnőbbnél kitűnőbb maszkokkal. Somogyi Zsigmond fáradhatlan rendező volt. De az estély legbeszédesebb sikeréről ifju Örfly Lajos pénztáros és Molnár Sándor ellenőr számol el: Bevétele: 850 korona volt. A darabot hétfőn este 8 órakor megismétlik, ha nem lesz valami akadály. —r.

A szekszárdi áll. főgimnázium február 1-én tartott előadása alkalmával felülfizettek: Pazár Dezső 4 K., Áldor Emil 1 K., Dicity Lajos 1 K., Kovács J. 1 K., Bodnár István 10 K., Zipser Jakab 6 K., Szabó Ferencz 7 K., Dr. Leopold Kornél 10 K., Fink Kálmán 3 K., Óváry Ferencz 5 K., Leopold Mihály 5 K., Varga Ferencz 6 K., Szekrenyessy Géza 2 K., Reich János 2 K., Molnár József 3 K., Fischhoff Károly 2 K., Bo gyay Karolina 2 K., Kis István 40 fillér, Zöld János 3 K., Gyergyó Dezső 6 K., Rác József 1 K., Fischhoff Jakab 3 K., Haugh Béla 6 K., Schwirán József 3 K., Stann István 3 K., Földes László 3 K., Dr. Sztanó Sándor 1 K., Borsos Béla 3 K., Dobos Adolf 2 K., Wigand János 7 K. Jegyeiket megváltották: Simontits Elemér 20 K., Horváth Györgyike 3 K., Szeghy Sándor 5 K., Ujfalussy Imre 3 K., Csapó Vilmos 5 K.

A szíves felülfizetésekért és jegy megváltásért lapunk utján mond köszönetet:

az igazgatóság.

VIDÉK.

Dunaföldvár.

Előljárósági halvaesora Dunaföldvárott. Dunaföldvárott évek óta szokásban van, hogy a farsang ideje alatt a város ügyeinek intézői a fehér asztalnál is találkozzanak a polgársággal, hogy ott együttesen „inter pocula” is eszmét cseréljenek a községi ügyek előbbrevitele érdekében. Ezek az u. n. előljárósági vacsorák évről-évre látogatottabbak és népszerűbbek. Az idén is majd kétszázan vettek azon részt. Ott volt a község színejava: az előljáróság Bodor biróval és Niefergall főjegyzővel teljes számban, lelkészek, bírák, orvosok, ügyvédek, több tekintélyes kereskedő és iparos, továbbá a polgárság számos előkelő tagja. A vacsora folyama alatt — a mint már természetes is — sok tósz hangzott el. Az első tószban Bodor György bíró üdvözölte a nagyszámu vendégeket és a töle megszokott szép ékesszólással kérte a közönség támogatását. Utána Niefergall Nándor főjegyző fejtegette nagy figyelem és élénk tetszés között azokat a feladatokat, melyek

a város fejlesztése érdekében még sürgős megoldásra várnak. A mély hatást keltő s magas nivón álló beszédet *Pulay* István, II. bíró lelkes felkészítője követte. Ezután *Biró* Imre, Dunaföldvár népszerű és köztiszteltben álló plébánosa, emelt poharat, hogy a polgárságot a közügyek önzetlen szolgálatába s válvetett munkára hívja fel. *Csejki* Ferencz volt bíró felkészítője után dr. *Strausz* mondott egy ötletekben gazdag humoros beszédet, mire még *Bodor* György, bíró válaszolt szellemes hasonlatokkal élve. Végül ismét *Niefergall* főjegyző állott fel szólásra, tartalmas beszédben fejtegette a községi ügyek vezetése körül szükséges erélyt, összetartást és különösen fontos tapintatot. Élénk visszhangot keltettek szavai, midőn szóba hozta a multnak azon áldatlan állapotait, mikor a várost százazrekkel károsították meg, majd mikor megemlékezett a tapintat hiánya okozta bajokról. Ennek illusztrálására felhozta a néh. *Rökk* Szilárd, a nagy emberbarát esetét, a ki halála előtt pár évvel meglátogatta Dföldvart is. Az egyszerű, igénytelen öreg ur felkereste az előljáróságot, kérve attól valakit, a ki őt a városba kalauzsolná. Ő — ugymond szóló — akkor mint városi irnok szíves készséggel ajánlta fel szolgálatait *Rökk* Szilárdnak, de az akkori előljáróság elég tapintatlanul ezt nem engedte, hanem csak egy kisbírót adott mellé, a mi *Rökk* Szilárdot mélyen sértette; s mi lett ennek következménye? Az, hogy *Rökk* Szilárd 3 milliót hagyott Budapestnek s Dunaföldvárnak, melyhez számos családi kötelék fűzte — kétszáz forintot. Ezért újra kéri a polgárság összetartását s az előljáróság tapintatát, mert Dunaföldvárot, ugymond — még sok a tenni való a közügyek mezején. Lelkes tapsok honorálták a főjegyző magvas beszédét, melylyel mindenben fűjén találta a szegyet. A kedélyes társaság a reggeli órákig maradt együtt.

Simontornya.

Ártézi kut Simontornyán. Simontornya lefűz bennünket, mi szekszárdiak még csak a vitánál tartunk, hogy elképzelhető, lehetséges e minálunk ártézi kut s ott az ártézi kut ügye *Bereczk* István községi főjegyző s a mellé tömörült lelkes emberek kitaró munkája folytán a megvalósulás stádiumába jutott. Mint bennünket értesítenek Simontornya község az ártézi kut furására nézve *Mátyus* István karczagi ártézi kut-furó vállalkozóval már meg is kötötte a szerződést úgy, hogy márczius 15-én már megkezdhetik a munkát. A furás öblítéssel történik s az ehhez szükséges vizet gőzgéppel szivattyuzzák a Sióból. *Mátyus* már több kutat fűrt jó sikerrel — s a kik látták munkáját, teljesen nyugodtak a tekintetben, hogy a simontornyaiak a mindnyájukra oly fontos dolog kivételét hozzáértő emberre bízták.

Tamási.

Községi előljárók választása Tamásiban. Tamásiban, mint ottani tudósítónk írja mult hó 26-án volt a bíró és a községi előljárók választása. Talán sehol a vármegyében nem volt a bíró választásnál oly heves küzdelem, mint itt. Két hatalmas párt áll egymással szemben. Az egyik párt a régi bíró *Tóth* L. József mellett agitált, míg a másik párt ifj. *Gyenis* Istvánt kívánta bírónak. Az utolsó óráig nem lehetett tudni, hogy ki lesz a bíró. *Szévald* Mór főbíró kettőjükön kívül még *Tóth* Istvánt is jelölte. A szavazatszedő bizottság elnöke *Parragh* Béla ügyvéd lett, a ki tapintattal vezette a választást. Összesen 563-man szavaztak. Ebből ifj. *Tóth* István 9-et, ifj. *Gyenis* István 245-és *Tóth* L. József 309 szavazatot kapott s minthogy ifj. *Tóth* István időközben visszalépett, így *Tóth* L. József 54 szótöbbséggel, most már harmadizben lőn községi bírónak megválasztva. A többi állások betöltésénél is erősen mékőztek a pártok. A pénztárosi állásra *Papp* István 144, ifj. *Tóth* István pedig 167 szavazatot kapott, így az utóbbi nyerte el a pénztárosi állást. Közgyámul *Kaszás* József 150 szavazatával szemben meg *Tóth* Józsefet választották meg 201 szavazattal. A választás példás rendje Tamási

polgárainak felvilágosultságát s magas értelmiséget bizonyítja. Az előljáróság tagjait közfelkiáltással választották meg. Az eskütétel után *Szévald* Mór, a járás főszolgabírája lelkes beszédet intézett a jelenlevők-höz és kifejtette, az előljáróság szép teendőit és hivatását, majd hazafias aggodalommal figyelmeztette az előljáróságot, hogy most, midőn veszélyes felhők tornyosulnak minden felől, melyek veszélyeztetik alkotmányunkat, tekintsenek el minden mellékérdéktől; egyedül hazánkat, azt a jó edes anyát iparkodjanak minden tudásukkal és erejükkel szolgálni. A választás eredményében, megnyugszik mindenki, de mégis sajnálattal látják sokan olyan érdemes férfiak kimaradását, mint *Kaszás* József volt közgyám, *Papp* István volt lelkiismeretes pénztáros, és *Fiola* József hitközségi gondnokot is, kik igazán mindig a község érdekeit szolgálták. Adja Isten, hogy az utódok hozzájuk hasonló, lelkiismeretes tisztviselők legyenek.

Muzeum, közintézetek ügyei.

Felolvasás a muzeumban. Vasárnap este 1/49 órakor *Acs* Lipót főgimn. tanár felolvasást tart a muzeum képtártermében »A modern francia festészetről.« Körülbelül 60 vetített kép keretében bemutatja a naturalizmust, impresszionizmust és idealizmust a modern festészetben. A termet fűtik. Belépő-díj ötven fillér.

EGYHÁZI ÜGYEK.

Lelkész választás. Palfán, az 1906 január 29-én megejtett ev. ref. lelkész választás alkalmával *Palkó* Károly litéri ev. ref. káplánt választották meg egyhangulag.

EGYLETEK, TÁRSULATOK

A szekszárdi kaszinó közgyűlése.

A szekszárdi kaszinó tagjai nagy érdeklődéssel várták a mult vasárnap megejtett szokásos évi tisztújító közgyűlést. Főleg az intéző igazgatói tisztség betöltésének kérdése érdekelte a tagok nagy részét. Köztudomású dolog volt ugyanis, hogy az igazgatói terhes tisztséget a volt igazgató, *Simontsits* Elemér semmi körülmények között sem vállalja el; a felett folyt tehát a tanakodás, hogy ki legyen az utódja.

Az érdekes gyűlés d. e. 11 órakor vette kezdetét. Ezt megelőzőleg a választmány ülésezett.

Elnökké egyhangulag *Totth* Ödönt választották meg, a ki szívélyes szavakkal mondott köszönetet. A jegyzőkönyv hitelesítésére *Boda* Vilmost és *Török* Bélát jelölték ki. Ezek után reáérték a tárgysorozatra. *Simontsits* Elemér intéző igazgató, felolvasta az 1905-ik nagyon mozgalmas és élénk tevékenység közt lefolyt évről szóló jelentését. A felolvasást nem egy alkalommal élénk helyeslés szakította meg, amely nem annyira a kiváló gonddal összeállított jelentés egy lendületes kijelentésének szólt, hanem inkább a hangzatos szavak kerülése nélkül odaállított rideg számoknak a melyek a távozó igazgató számára nemcsak a jelenben; de a jövőre nézve is biztosítják a tagok osztatlan elismerését.

Lapunk szűk kerete nem engedi meg, hogy bővebben foglalkozzunk eme jelentéssel, amely kaszinói életünk egyik legjelentősebb évének történetét öleli fel, csak annak az örömmünknek adunk kifejezést, hogy a jelentés férfias hangja és nyíltsága meggyőzött mindenkit, hogy a néhez munka jól fejeztetett be és ez a meggyőződés ledöntött minden válszfalat, úgy, hogy egyik lettek a kaszinó tagjai az ügyvezető igazgató fáradságtalan törekvésének általános elismerésben és iránta való szeretetükben. Ezeknek az

érzelmeknek közvetlen hatása alatt készséggel járult a közgyűlés az ügyvezető igazgató azon indítványához, hogy a Bazár-épület teljes befejezésére még 15000 korona kölcsön vétessék fel, valamint ahhoz is, hogy a ház-alapnál és a Bazár-épületnél jelentkező évi feleslegekből tartalék alap létesíttessék.

Számvizsgálókká *Ferdinánd* Jánost, *Cserovényi* Lukácsot és *Reichl* Sándort választotta meg a közgyűlés. Az 1905. évi számadásokat és 1906. évi költségvetéseket elfogadta. *Máthi* Kálmán azon indítványára, hogy a kaszinó pénzei kezelésével valamelyik pénzüntézet bízassék meg, a választmány javaslatára az a határozat hozatott, hogy e kérdésben a közgyűlés ez alkalommal nem dönt, hanem csak akkor, ha a választmány erre vonatkozó javaslatát a számvizsgáló bizottságból és tagok sorából bevonandó szakértők véleménye alapján, előterjesztette. *Goldberger* Arnold indítványa házkezelő mérnök, vagy építész kijelölése tárgyában szintén a választmány által kiküldendő bizottsághoz utasított. *Rácz* József pénztárosnak az 1905. évben kifejtett nagy munkásságának elismerésül 400 korona jutalmidíjat szavazott meg a közgyűlés, a két szolgálta fizetését pedig tekintettel a drágaságra 120—120 koronával felemelte.

Simontsits meleg szavakkal mondott köszönetet a maga és tisztársai nevében a kaszinó bizalmáért, *Totth* Ödön pedig elismerő szavakkal adózott a távozó tisztikarnak a lepegett évben kifejtett fáradtságos munkálkodásáért és ezzel az ülést berekesztette, s ezután megkezdődött a tisztújítás.

Körjegyzővé *Beöthy* Lászlót választották meg s *Fejős* Károly és *Mehrwerth* Ferencz elnökléte alatt két szavazatszedő küldöttséget alakítottak, melynek tagjai dr. *Ery* Márton, dr. *Török* Ottó, *Tékus* Vilmos, *Hoffman* Sándor, jegyzői pedig *Jasek* Sándor és ifju *Haypál* Sándor lettek. A választás eredménye következő: Intézeti igazgató dr. *Steiner* Lajos (69 szavazattal), igazgató: *Bezerédi* Pál (86), helyettes igazgató: *Tóth* Henrik (65), háznagy: dr. *Pesthy* Pál (81), ügyész: dr. *Örffy* Gyula (85), pénztáros: *Rácz* József (77), könyvtáros: *Holub* János (97), jegyző: *Beöthy* László (80), választmányi tagok: *Ágoston* István (96), dr. *Herzeghy* Gyula (96), *Tóth* Károly (96), dr. *Fent* Ferencz (95), *Tihanyi* Domokos (95), *Örffy* Lajos (94), *Bodnár* István (93), *Bajó* Pál (92), *Fink* Kálmán (92), *Krammer* János (92), *Totth* Ödön (92), *Máthi* Kálmán (91), *Wosinsky* Mór (91), *Kurez* Vilmos (89), *Török* Béla (86), dr. *Ery* Márton (83), *Kövessy* Ödön (82), *Fejős* Károly (80), *Simontsits* Elemér (80), *Boda* Vilmos (76), *Wigand* János (76), *Forster* Zoltán (75), *Leopold* Sándor (72), *Molnár* József (72), *Goldberger* J. Mór (69), *Salamon* Iván (44) szavazattal. Vidéki választmányi tagok: *Jeszenszky* Andor (100), *Sztankovánszky* János (100), *Sass* László (99), *Vilczek* Sándor (99) szavazattal.

A tamási-i „Kath. Kör“ közgyűlése.

A tamási-i „Kath. Kör“ mult hó 28-án tartotta évi rendes közgyűlését, mely alkalommal *Mozolányi* István egyházi elnök gyönyörű beszédet intézett a jelenlevők-höz. Az elmúlt év eredményei közül kiemeli a nagymérvű munkásmozgalmakat és sajnálattal vallja meg, hogy a szegény kisbirtokosok, iparosok és munkások érdekében eddig vajmi kevés történt, ennek egyrészt azonban az ő közönyösségük az oka. De most kezd derengeni nekik a remény és ha összetartanak hitbeli meggyőződéssel és ha a haza tántoríthatatlan fia lesznek, akkor jövőjük biztosítva van. Nem a külföldről behozott nemzetközi szocializmust, hanem az igazi keresztény szeretetet kell a szegény elnyomott nép között meghonosítani. S legyen a törvényhozó testületben helye azon embereknek is, kik követelni fogják, hogy a szegény munkásnép jövője törvényekkel is biztosíttassék. Az enőki magas szárnyalású jelentés szerint az egyesületnek van 144 rendes tagja, saját háza és könyvtára. A tisztújító közgyűlésen egyházi elnöknek *Mozolányi* István plébános,

világi elnöknek pedig dr. Fröhvirth Jenő
lön megválasztva. Háznagy: Gundy Sándor,
pénztáros: Macko József, könyvtáros: Hüring
Alajos, I-ső jegyző: Ivelics Pál, II-od
jegyző: Benkő József lett. Dr. Tamaska
Lajos lemondása folytán az ügyészi állás
ideiglenesen üresedésben marad. Az egyesület
választmányja 18 tagból áll. A közgyűlés
nagy lelkesedéssel elfogadta dr. Fröhvirth
Jenő világi elnök amaz indítványát, hogy
méltóságos és főtisztelendő gróf Zichy Gyula
pécsi püspököt, székfoglalása alkalmával, hódoló
felirattal üdvözlje és a környelviselési szabályai
értelmében felkéri, hogy az egyesületnél a
fővédnökséget méltóztatnék kegyesen elfo-
gadni.

Tamásiban, 1906 január 30-án.

X—y.

Házassági segély-egylet Tolnán. A
„Tolnai Házassági Segély-Egylet“ czimén
egylet alakult, melynek alapszabályait dr.
Szily Géza igazgató jóváhagyás végett fel-
terjesztette.

Olvasóköri közgyűlés. A „Szekszárdi
Polgári Olvasókör“ mult hó 28-án délelőtt
10 órakor, Boda Vilmos országgyűlési kép-
viselő elnöklelte alatt rendkívüli közgyűlést
tartott. A gyűlésen bontották fel a kör által
tervezett épületre beérkezett ajánlatokat. Két
ajánlat érkezett be, és pedig Stann István
és Pekari János szekszárdi vállalkozóktól.
A közgyűlés Stann István 1-4 árengedményű
ajánlatával szemben Pekari János ajánlatát
fogadta el 2-6% árengedménnyel.

PÉNZINTÉZETEK.

A Népbanki igazgatói állás. Divatos
a mai időben a gyanúsítás, nem csodálko-
zunk tehát azon, hogy a „T. K.“ híreinek
írója is e tere lépett közleményünk írójával
szemben. Mondjanak azonban rólunk jóakaró-
ink bármit, ezuttal sem térünk le egyenes
utunkról és egy intézet szoros belügyét nem
dobjuk piacra sem népszerűség, sem reklám
céljából, bár vele minden esetre használ-
hatnánk annak, akilhez bennünket szoros kap-
csok fűznek.

**A Tolnamegyei Takarékos és Hitel-
bank közgyűlése.** A Tolnamegyei Takarékos
és Hitelbank gróf Széchenyi Sándor v. b.
t. t. főrendiház elnöklésével e hó 20-án tar-
totta szokásos évi közgyűlését. A mult szá-
munkban már részletesen ismertett ered-
ményes működéséről Leopold Sándor vezér-
igazgató tett kimerítő jelentést, míg a fel-
ügyelő bizottság jelentését dr. Kiss Ernő
felügy. bizottsági tag terjesztette elő. A fel-
mentvény megadása után Perczel Dezső in-
dítványára ismét gróf Széchenyi Sándort
választották meg elnöké, az igazgatóság
és felügyelőbizottságból kilépő tagokat is újból
megválasztották s elrendelték az osztalék
azonnal való kifizetését.

TANÜGYI HIREK.

Tanfelügyelői látogatás. Tolnavár-
megye kir. tanfelügyelője a mult héten meg-
látogatta a Szekszárdi belvárosi rk. leány-
iskola összes osztályait, melyek közül a 4.
osztályt tulzsfolttnak találta; miért is hir
szerint nyomban megindítja a hivatalos el-
járását, hogy a belvárosi fiu- és leányiskolák
felső osztályai számára 1—1 tanterem és
tanítói állás szerveztessék, mert a 4 fűosz-
tályban is 90 növendéket talált egy teremben.

Szaporodnak a gyermekek. Kisdoro-
gon, Decsen, Kocsolán és Szekszárdon sok
a mindennapi tanköteles gyermek, miért is
a tanítói állomások szaporítására van szükség.

Kevés a pénz. Az alsónyéki, ev. ref.
iskolánál a mindennapi tankötelesek nagy
száma miatt második tanítói állomás szer-
vezése vált szükségessé. A derék iskolaszék
el is határozta, hogy a második tantermet
f. évi szept. 1-ére felállítja, a másodtanító

fitetésnek 800 koronára való kiegészítésére
azonban évi 400 korona államssegélyért
folyamodott. Most érkezett le a kérvény
a közigazgatási bizottsághoz, melyben a
miniszter a kérelmet fedezet hiánya miatt
jelenben nem teljesítheti, de az országos
költségvetés törvényerőre emelkedése után
a kérelem megújítható. Ilyenmü kérvények
tehát az országos költségvetés törvényerőre
emelkedéseig fel sem terjeszthetők.

Iskolaszéki elnökök figyelmébe. A
közoktatásügyi m. kir. miniszter leirt e vár-
megye közigazgatási bizottsághoz, hogy a
tanítói fizetés kiegészítését és a tanítók kor-
pótlékának fedezésére államssegélyt kérő fo-
lyamodásokat ne terjessze fel hozzá, mert
nincs pénz, hanem azokat csakis az országos
költségvetés jóváhagyása után küldje csak fel.

**Tolnavármegye közigazgatási bizott-
sága** a vallás- és közoktatásügyi miniszter
rendelete értelmében utasította, Tolna, Paks,
Dombóvár, Gindlicsalád, Kurd, Döbrököz és
Gyulajközségek előjáróságát, valamint Szek-
szárd r. t. város polgármesterét, ment a mely
helyeken állami iskola, illetve állami óvoda
van, hogy jövőben az 5%-os iskolai és 3
%-os óvodai pótdátot ne a többi adónemek-
kel együttesen, hanem teljesen külön ke-
zelje s azt szabályszerű ellennyugta mellett
az illetékes iskola gondnoksága, ovófelügyelő
bizottsági elnök és gondnok együttes elis-
mervényére szolgáltatassa ki.

Óvoda kötelesek összeírása. Az 1906/7.
tanévi óvó és tankötelesek összeírását a közig.
bizottság elrendelte. Az összeírás márczius
1-től május 1-ig teljesítendő, házról-házra
járva kell összeírni őket. Összeírandók lesz-
nek az 1891. szept. 1-től 1903. aug. 31-ig
születtek. Az összeírást a tanítók is teljesít-
hetik, kik ezért 4 korona napidíjban része-
sülnek. A „D“ kimutatást szept. 1-ig kell a
kir. tanfelügyelői hivatalnak beküldeni.

MULATSAGOK.

A Bátaszéki Dalárda február hó 17-én
a polgári kaszinó helyiségében, táncszal
egybekötött dalestélyt tart. Belépő díj: sze-
mélyjegy 1 kor. 20 fill., családjegy 3 kor.
Kezdeté 8 órakor. Műsor: „Erdei rózsák“
Fischer C. J.-től. „Dalszabadság“ Marschner-
től. „Magyar dalsorozat“ Hoppe Rezső-től.
„Kis templom“ Bekker-től.

A lögyézi kath. legényegylet f. évi
február hó 4-én az uradalmi kávéház összes
termeiben, saját pénztára javára, műkedvelői
előadással egybekötött táncmulatságot ren-
dez. Szinre kerül Pfudel Frigyes „Nem ház-
asodunk!“ czimű 3 felvonásos vígjátéka.

A tamási Nőegylet jelmezestéje. A
tamási „Nőegylet“ f. hó 27-én minden te-
kintetben igen sikerül estélyt rendezett. Volt
jó kedv, öröm és meglepődés, no meg az
egyesület pénztárának is jutott szépecskén.
De nem is várhattunk mást, mert az egye-
sület vezetősége ugyancsak kitett magáért
és így közönségünk minden igénye ki volt
elégítve. Hálás is volt érte a közönség, mert
9 óra felé egymásután suhogva, lebegve jöt-
tek be bájos mosolylyal a szebbnél-szebb
jelmezes alakok. Igazán az egyikén még ki
sem gyönyörködhetette magát az ember, már
ott termelt előtte a másik ragyogó csillag,
édes rózsák, székfü, s ibolya és így pár perc
alatt már megtelt az egész táncsterem tün-
dérékkel, gráciakkal, nymphákkal és
tudja Isten még mi minden fiatal szívnek
való édességekkel. Volt azután öröm, cso-
dálkozás, bámulat, dicséret, madár csicsérgés,
édes kacaj és sóhajtozás (hej! ha én még
fiatal lehetnék!!) míg bele nem melegedtek
a táncba, mely szünet nélkül tartott egész
világos reggelig, a mikor azután a jó öreg
nap aranyos sugarai kívánták diszkrétan „Jó
reggelt“ a bájos arcoknak és az édesen
szunnyadozó álmos mamáknak. Jelen voltak:
Dr. Kiss Ernőné, Reberics Imréné, Dr. Gaál
Bélané, Sall Gyulané, Dr. Sterk Józsefné
(rokoko), V. Kovács Lajosné, Fekete Józsefné
(Miklóvárról), Fekete Imréné (Bence-pusz-
táról, Gésa jelmez), Hirsch Ignáczné, Pasitzky
Aurélné, Blochinger Károlyné, Blochinger

Endréné (rokoko), Szili Jánosné (Paáriból),
Kollarics Bódogné (Sárbogárdról, cigányból),
Váncsa Istvánné, özv. Molnár Nándorné,
Abelesz Adolfné, Abelesz Henrikné, Schvarcz
Dávidné, Heimann Ignáczné Brill Józsefné
(Siófokról), Vince Mórné, Veltmann Simonné
(Nagykönyiből), Wurm Ignáczné (Sággusz-
táról), id. Mautner Ignáczné, Dr. Gottlieb
Salamonné és Valder Mihályné. Leányok:
Parragh Ilonka (vadrózsa), Heimann Erzsike
(indus táncosnő), Szili Mariska (római pat-
riciusnő), Hirsch Ilonka (policsinella), Blochinger
Erzsike (spanyol táncosnő), Fekete Er-
zsike (margarit), Liszbauer Erzsike (virág
jelmez), Halász Erzsike (labdarózsa), Svartz
Janka (B.-Gyuláról, vadrózsa), Svartz Jolánka
(szélmalom), Brill Myrtha (Siófokról, magyar
leány), Heimann Margit (nefelejcs), N. Mol-
nár Paula (tea rózsák), Barna Rózsika (czi-
gány leány). Bájos kis tündérbabák voltak
még a kicsike Kiss Búzsike mint vadrózsa
és társai Gaál Magduska székfü és Dömötör
Rózsika rózsák jelmezben. Felülfizettek: Ho-
nig József 3 K., Lenzi Ernő Tabról 4 K.,
Brill József 2 K., Altmann Gyula 2 K.,
Veltman Simon és neje 6 K., Fekete Imre
6 K., Valder Mihály 1 K., Dr. Gottlieb
Salamon 2 K., Svartz Miksa 2 K., Mauthner
Miksa 2 K., Dr. Gaál Bélané 1 K., Hirsch
Ignác 2 K., Dr. Kiss Ernő 6 K., Mauthner
Gyula 1 K., Dr. Sterk József 1 K., Stencer
Lajos 1 K., Dely Gyula 1 K., Vurm Ig-
nác 4 K., Engelmann Vilmos 1 K., V.
Kovács Lajos 2 K., Sall Gyula 2 K. Jegyei-
ket megváltották: Molnár Gyula és neje 4,
Szabó Zoltán 2, Dr. Piringer József és neje
4, Kelemen László és neje 4, Dömötör Sán-
dorné 2, Ivelics Pál és neje 4, Lövensohn
Gáspár 3, Dr. Tamaska Lajos és neje 5,
Bagoly János 2, Tury László 2, Mandl
Manó 2, Dr. Freyler Károly és neje 4,
özv. Buzás Lászlóné 4 és Domokos Árpádné
5 koronával. Tiszta jövedelemül az egyesü-
let pénztárának maradt 160 korona.

Tamásiban, 1906. jan. 28-án.

X—y.

Műkedvelői előadás. A szekszárd-uj-
városi r. k. olvasókör és ifjúsági egyesület
január 28-án, saját pénztára javára, a „Szek-
szárd Szálló“ dísztermében műkedvelői elő-
adást tartott. Szinre hozták Zachariásné Kal-
lós Ilonának „Titok“ czimű népszínművét.
A katolikus olvasókör az ő előadásain any-
nyi műkedvelőt foglalkoztat a földművelő
osztályból, hogy szinte csodálkozással láttuk,
hogy itt csupa új alakkal s szintén jó erők-
kel találkozunk. A főszerepeket Kovács
Katicza (Erdős Zsófi), Paeszkó István (Lajos),
Czank Rozika (Fodorné) és Dürr Béla (Er-
dős Sándor) játszották. A mellékszereplők
közül ki kell emelnünk Mohai J. (Mihály)
és László Rozikát (Tini) akik pompásan
oldották meg szerepüket s állandó derült-
ségben tartották a nagy számban megjelent
közönséget. Játszottak még Taksonyi János,
Tóth János, Szabó János, Tieger Annuska,
Paeszkó Gábor, Hauszknacht János, Klézli
Juliska, Czank Juliska, Schmidt Erzsike,
Kócsy Ferencz, Taksonyi Sándor, Fray Ján-
nos, Banovics Mihály, akik mind hozzájá-
rultak az előadás sikeréhez. Az előadást
Nemes Győző újavárosi kántor tanító, főgim-
náziumi énektanár rendezte nagy buzgalom-
mal és körültekintéssel s ugyancsak ő tani-
totta be az énekszámokat is. A karban igen
jó hangú leánykák vettek részt. A sugó
Auvalszky Teruska volt. Az előadás jöve-
delme 260 korona.

GAZDASÁG.

Selyemtenyésztésünk állapota 1904-ben

összehasonlítva

Franciaország selyemtenyésztésével.

Magyarországon 1904-ben 2,823 köz-
ségben 112,712 család foglalkozott selyem-
tenyésztéssel. Ezen tenyésztők kerestek a
gubótermés után 2,859,945 koronát. Termelt
egy tenyésztő átlag 14 és fél kiló gubót és
volt átlagkeresete egy tenyésztőnek 25 korona.

Az összes kereset, melyet a selyemtenyésztés nyújtott úgy a gubótermelőknek, mint a gyári és más munkásoknak, kitett 1903-ben 4.513,362 koronát; az intézet fennállása vagyis 1880 óta pedig 60.787,343 koronát.

Franciaországban 1904-ben 125,244 család foglalkozott selyemtenyésztéssel, tehát csak 12,532-vel több, mint Magyarországon. Ezen tenyésztők termeltek Franciaországban 7.825,485 kiló gubót és kerestek 17.420,000 koronát. Átlag termelt Franciaországban egy tenyésztő 62 és fél kiló gubót és keresett átlag 139 koronát.

A Magyarországon mutatkozó kedvezőtlen arány kizárólag a szederfahiánynak tulajdonítandó. Selyemtenyésztésünk és selyemfőző iparunk jövője tehát a szederfaállomány emelésétől, különösen pedig a közutaknak szederfával leendő beültetésétől függ.

Szederfatenyésztés. 1904-ben kiosztottak ingyen 1,332¹/₄ liter szederfamagot; 7.699,973 darab 2—3 éves szederfacsemetét és 119,048 darab kiültetésre alkalmas szederfát az intézet faiskoláiból. A községi faiskolákból kiültettek végleges helyre 222,357 darab szederfát. — 1880-tól 1904-ig bezárólag kiosztottak 47,465 liter szederfamagot; 63.921,133 darab 2—3 éves csemetét és kiültetve végleges helyre 4.128,680 darab szederfa.

Vajon ezen fából hány maradt meg és áll a tenyésztők rendelkezésére?!

Fonóda működik Tolnán,* Pancsován, Ujvidéken, Győrben és Komáromban. Orsók száma 666, munkások száma 1408, a munkások és alkalmazottak évi keresete 430,050, kor., évenként előállított selyemfőző mennyiség 81,200 klg., a font selyem értéke (megközelítőleg) 3.523,100 korona.

Termeltek Magyarországon gubót 1904-ben 1.633,452 kilót, 1905-ben az eddigi adatok szerint 1.952,000 kilót.

A tolnamegyei gazdasági egyesület gyűlései. A tolnamegyei gazdasági egyesület igazgató választmánya 1906 február hó 6-án (kedden) délelőtt 9 órakor Szekszárdon a vármegye székházában gyűlést tart, mely után a közgyűlést tartják meg a következő tárgysorozattal: 1. Jegyzőkönyv hitelesítő kiküldése. 2. Földmivélsügyi m. kir. miniszterium leirata a szőlőkarók vasuti szállítási díjtételének szabályozása tárgyában. 3. Vármegye alispánja véleményt kér Szekszárd r. t. v. vásárnap áthelyezés iránti kérvénye fölött. 4. Az Omge leirata agrárprogram kidolgozása ügyében az egyesületünk részéről tett indítványra. 5. Kisbirtokosok Országos Földhitelintézetnek átíratá itteni képviseletének beszüntetése tárgyában. 6. Magyar Gazdaszövetség felhívása a tagok sorába leendő belépésre. A szőlőgazdák orsz. egyesületének hasonló célú felhívása. 8. A gróf Széchenyi Imre Emlékbizottság támogatást kér. 9. Veszprémmegyei g. egyesület átíratá a gazdasági munkaviszonyok ügyében. 10. A gazd. egyesület 1906. évi működési programjának és költségvetésének előkészítése. 11. Tagok sorában beállott változások. 12. Időközben beérkező ügyek és indítványok.

Előadás. Molnár József a Tolnamegyei gazdasági egyesület titkára január hó 25-én az Omge. közgazdasági szakosztályának ülésén előadást tartott vármegyénkben a múlt évben lezajlott arató és cseléd bérharcok nyomán a gazdasági munkaviszonyokról és a bajok orvoslására a gazdasági egyesület részéről tett intézkedésekről. Az előadást gazdaközségünk előkelői, Desseffy A., Zselenszky R., Darányi I. stb. nagy érdeklődéssel hallgatták végig. Az

* A tolnai selyemfonóda a felügyelőség saját kezelésében lévén, ezen adatok teljesen pontosak. A többi fonóda névze pedig, melyek bérbe vannak adva, a számadatok igen megközelítők. A fent kimutatott 1408 munkásból kivül, a kik egész éven keresztül vannak alkalmazva, a selyemtenyésztésnél az év bizonyos részében még alkalmazva vannak: a szekszárdi petekészítő és górcsövezési állomáson 700 munkás 63,000 korona keresettel. A 24 gubóraktárban 1100 munkás 100,000 korona keresettel és a petekészítő állomásokon 460 munkás 13,000 korona keresettel.

Omge egyesület szakosztálya a nagy gondal és nagy szakértelemmel összeállított előadásból értékes adatokat és tájékozást nyert a munkaviszonyokról, jó alap lesz a gazdasági egyesületek országos szövetsége elé terjesztendő javaslatához.

Közérdekű felszólalások.*

Tekintetes Szerkesztő Úr!

Becsés lapjának f. évi 4 ik száma felhívja figyelmemet a járdák sikos voltára.

Szíves figyelmébe vagyok bátor ajánlani tekintetes szerkesztő úrnak a „Közérdek” mult évi december hó 16-án megjelent számát, mely egész terjedelmében közli a járdák tisztántartása tárgyában még a mult hó első felében betervezett szabályrendeletet.

Hogy ez a szabályrendelet, a melyre most csakugyan nagy szükség lenne, eddig a városi képviselőtestület által nem tárgyalatott, az már csakugyan nem az én hibám.

Igen óhajtanám, ha ezen soraimnak becsés lapjában helyet szorítani szives lenne. Igaz tisztelettel vagyok szerkesztő úrnak

kész hive
Molnár Lajos,
rendőrkapitány.

* E rovatban közérdekű felszólalásokat díjmentesen közlünk, a felelőség azonban a beküldőt terheli.

A KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

Köszönet-nyilvánítás.

Mindazoknak, kik megboldogult jó nőm temetésén részvétükkel mély fájdalomukat enyhíteni kegyesek voltak, hálás köszönetünket.

A mély gyászban jól esett szívünknek a felebaráti szeretet ezen megnyilvánulása és nagyon megvigasztalt bennünket.

Isten irgalmassága legyen mindnyájunkon!

Mély köszönettel

Róth Sándor és családja.

Szerkesztői üzenetek.

U—y I. úrnak Simontornya. Szíves küldeményéért fogadjuk köszönetünket.

O—ky U—ó úrnak Tolnanémedi. Nagyon köszönjük.

U—i D. úrnak D.-földvár. Hála és köszönet.

B—k I. Simontornya. Nagyon is érdekelt bennünket. Üdvözet.

V. I. Gyöng. Nagyon köszönöm a szíves érdeklődést. Kérlek jövőre is.

Pénzkölesön!

Házakra, földbirtokokra I., II. helyre olesó feltételek mellett, valamint személyhitelt kezes nélkül is 200 koronától feljebb mindenféle állásu egyénnek 4 korona havi törlesztésre gyorsan és olesón közvetít eöskői Várady Lajos Budapest, Kerepesi-ut 62. — Bővebb felvilágosítással azonnal szolgálunk válaszbélyeg ellenében. 28—52

Tüzifa- és szén-eladási hirdetmény.

Tisztelettel tudomására adom a nagyérdemű közönségnek, hogy nálam mindennemű

száraz tűzifa

ugyszintén bel- és külföldi legjobb minőségű

S Z É N

legjutányosabb árban kapható.

Elsőrendű bükk-hasáb gőzerővel fűrészelve métermázsánkénti súlyban 1 frt 10 kr. Összeaprítva 1 frt 30 kr.

Szlavonai eger-hasáb méter öle 13 frt; összefűrészelve és újra méter-ölebe összerakva a fűrészelésért 80 kr. számítatik.

Fuvardíj saját kocsimon méter-ölenként 70 kr. Kifogástalan övezés és szénmérésért kezeskedem.

Tisztelettel

7—7

Mutsenbacher Ödön

tüzifa és szénkereskedő

a vasuti állomással szemben a saját házában és telepén Szekszárdon.

Több éven át kipróbált, teljesen megbízható s a fájdalmak megszüntetésére kitünőnek bizonyult készítmény a

KORONA SZESZ

mely biztosan és gyökeresen gyógyít **köszvény, csúzt, rheumat** és egyéb meghűlésből eredő különféle fájdalmakat. — Kitünő gyógyhatását több ezer elismerő levél bizonyítja.

Egy üveg ára 1 korona.

A londoni, párisi és berlini nemze közti kiállításon diszoklevéllel, arany éremmel és aranykereszttel kitüntetve.

Készíti: Remetey Dezső gyógyszerész, Turkevén.

Tolnamegyei főelárusító:

Kiss Pál fűszerkereskedő Pakson,

a ki 5 üveg egyszeri rendelésénél bérmentve szállítja a megye területén bármely városba vagy községbe. — Gyógyszerész és kereskedő urak mint ismét-eladók árangalmában részesülnek.

Tóth Károly-féle óborok

palaczk számra kaphatók

GAUSZER ÁDÁM delikatessze üzletében
Szekszárdon. 3-3

1900. évi szekszárdi vörösbör
7/10 liter, palaczkja . . . . . 1 K 20 f.
1903. évi fehérbor 1/1 liter pa-
laczkja . . . . . " 90 "
Muskatály (muscat alexandrienne)
4/10 liter palaczkja . . . . . 1 " "
Zöld szilváni 7/10 liter, palaczkja — " 80 "
Üres üvegek 10 fillérjével visszavétetnek.

Ház eladás.

A Kossuth Lajos-utcában
levő 989. számú ház, mely áll: 2 szoba,
1 konyha és kamrából és 20 öl pin-
czéből, — szabad kézből eladó.

Bővebbet 1-3

Dinzer Ferencz tulajdonosnál.

A „Mészárosok és Hentesek Lapja” és „Állatkereskedelmi Ujság” kiadásában megjelent a

Vásári zsebnaptár

Husipari és állatforgalmi évkönyv 1906-ra

és az előfizetők az idén is teljesen ingyen kapják meg.
Tartalmazza: A fontosabb országos és havi, valamint heti állatvásárokat az év minden napjára pontosan átszámítva. — A fontosabb állategészségügyi rendelkezéseket, az év folyamán felmerült újításokkal kibővíve. A fontosabb állatforgalmi tudnivalókat. A magyar és a külföldi állatpiacok kivi eli módosításait és az üzletszokásokat. A szavatossági időhatárokat. A fővárosi állatvásárok szabályait és díjait. A vágóhídi és husvizsgálati szabályokat. A fogyasztási adót. Az ipartörvénynek a husiparra vonatkozó rendelkezéseit. Továbbá a husipar és állatforgalom körébe tartozó összes tudnivalókat, jegyzékeplőt stb.

Előfizetési ára: félévre 6 kor. Az Évkönyvet csak előfizetők kaphatják meg, könyvpiacon egyáltalán nem kerül.

A „Mészárosok és Hentesek Lapja” és „Állatkereskedelmi Ujság” kiadóhivatala Budapest, IX., Ferencz-kört 13. sz. alatt van. 2-2

Fischl Lajos

butor- és épület-asz-

talos, a „Pirnitzer József és Fiai” kereskedők házában tart dus raktárt a legújabb és legmodernebb butorokból, szalon-, ebédlő- és iroda-berendezésekből, részletfizetésekre is. Azonkívül nagy raktárt tart vasbutorokból. Asztalos-munkák a leggyorsabban, jutányos áron készülnek.

Női kalap-divatterem

Szekszárd, Széchenyi-utca.

Kalap-divatkülönlegességek bécsi és párisi modellekben; — menyasszonyi koszorúk és fátyolok; gyászkalapok és fátyolok, szalagok, virágok és egyéb diszes különlegességek Nagy raktár gyászkalapokban.

Fránek Jánosné divatárusnő.

Helybeli megrendelések házhöz küldetnek. — Vidéki megrendeléseket bérmentve bármely postaállomásra küld.

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy ez év december hó 10-től Szekszárdon, a kaszinó Bazár-épületében

fűszer-, csemege-, tea-, rum-, cognac-, likőr-, tea-sütemény-, ásványviz- és déligyümölcs-üzletet

nyitottam, amelyben raktáron tartok minden e szakmába vágó cikkeket a legjobb minőségben, de különösen b. figyelmébe ajánlom:

Valódi Cuba kávé
Arabiai Mocca kávé
Arany Jáva kávé
Legszébb gyöngy kávé
Valódi angol teasütemény
Finom Koeslin teasütemény
Finom Koeslin piskóta
Különféle szárdinia
Különféle páczolt halak
Legfinomabb Mandarin-tea
Valódi Souchong-tea
Legfinomabb császárkeverék-tea
Legfinomabb fejedelmi tea
Valódi Popoff-féle orosz tea

Világhírű Hornimann-tea
Valódi braziliai rum
Finom Cuba rum
Legfinomabb jamaikai rum
Szegedi paprika
Szegedi tarhonya
Stockeraui lencse
Stockeraui borsó
Zöld bab
Zöld borsó
Legfinomabb Karolin rizs
Legfinomabb Glace rizs
Legfinomabb Japan rizs

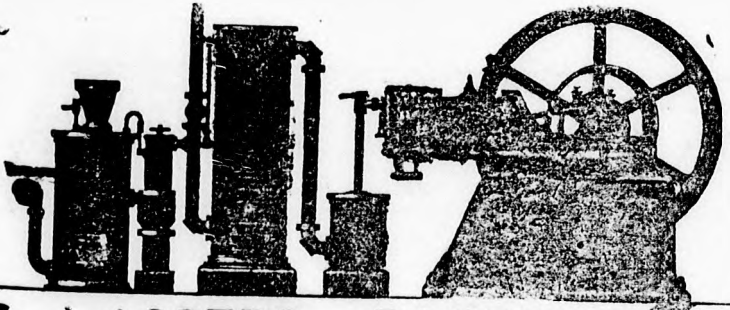
Főtörökvésem mindenkor a legjobb és idényszerű friss árukat szállítani, valamint jutányos árak által a t. vevőközönség meglegedését kiérdemelni Szives pártfogást kérve, vagyok teljes tisztelettel

Minden vevő, ki 10 korona értékben készpénzben vásárol, 2% 6-6 pénztári engedményben részesül.

GAUSZER ÁDÁM

fűszer- és csemege-kereskedő

Szekszárdon, kaszinó Bazárépület.

Eredeti OSERS és BAUER motorok

Budapest, VI., Podmaniczky-utca 18.

Motorgyár és vasöntőde: Bécs.

Benzin és petroleum-motorok és locomoblok, szivó-gáz-motortelepek 2-3 fill. üzemköltséggel. — Kedvező fizetési feltételek. — Elsőrangú gyártmány. — Költségvetés és árjegyzék ingyen.

15-52

Villamos és gőzerőre berendezett gyár távolról sem képes oly olcsón finom és jó hangszert szállítani, mint

Reményi Mihály

a magyar királyi zene-akadémia házi hangszerek készítője, azért ne vásároljon semmi-féle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, cimbalom, harmonium, harmonika, fa- vagy rézfúvó hangszer, hur stb. stb., míg REMÉNYI legújabb ábrákkal ellátott képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik Budapestre, Király-utca 58. sz. Zenekarok teljes felszerelése a legolcsóbb áron. Külön költségetes díjtalanul. — Kivétel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Zongorák és cimbalomok hangolása és javítása. Az összes hangszerek javítása szakszzerűen és olcsón. 15-52

Sömörbetegek,

olyanok is, kik sehol gyógyulást nem találtak, kérvények prospektust és hiteles bizonyító leveleket teljesíten. ingyen.

Rolle C. W. gyógyszerész Altona-Bahrendfeld (Elbe). 15-52

Nincsen betegség házánál,

ha meghozatja a híres

KIRÁLY-BALZSAMOT,

a balzsamok királyát, mely minden betegség ellen egyedül biztos szer; ezen híres balzsam által megakadályozza a főfájást, köszvény, csúzt, rheumát, fog- és hárfájást, lábszagatást, kölkát, gyomor-fájást, szóval minden betegségnek egyedül biztos orvossága a híres Király-balzsam, tehát szükséges, hogy minden háznál készületben legyen. Egy nagy üveg 2 korona 55 fillér, 3 üveg 6 korona 55 fillér, bérmentve, utánvétellel.

Kapható: **Grósz-Nagy Ferencz** gyógyszerésznél Debreczen, Kossuth Lajos-utca. Budapest: Török József gyógyszerésztárban, Király-utca 12. Ugyanek ezen szerrel megrendelhető az egész országban elismert **híres hajdusági bajuszpedrő,** melytől a legrovidebb idő alatt a legszébb bajusz nyerhető, 3 doboz 2 korona 15 fillér bérmentve, utánvétellel. 15-52

Ha köszvényben, reumában szenved,
ne kísérletezzon semmiféle szerrel, hanem vegyen egy üveg **Dr. Fleisch-féle köszvény-szeszt,**
mely csúzt, köszvényt, reumát, kéz-, láb-, hát- és derék-fájást, kezek és lábak gyengeségét, ütés, erőltetés, rándulás, fiamodásból származó fájdalmakat és daganatokat biztosabban gyógyít, mint bármely más külső vagy belső gyógyszer. Hatása a legrövidebb idő alatt észlelhető, még a legrégebb bajknál is, melyeknél sem fürdő, sem gyógyszer nem használható. Kapható a feltalálónál és egyedül készítőnél:
Dr. FLEISCH EMIL
„Magyar Korona” gyógyszerésztárban
Győr, Baross-ut 24. szám.
Budapesti főraktár: Török József gyógyszerésztárban
Budapest, VI., Király-u. 12. és Andrassy-ut 26.
Mafél deciliteres üveg ára 2 korona. Huzamosabb használatra való „Csaldói” üveg ára 5 korona. 3 kis, vagy 2 „Csaldói” üveg rendelésénél bérmentve utánvétellel küldjük. 15-52

Részletfizetésre

porcellán és üveg szervizek, lámpák, china ezüst. Kérésre képes színes ábrák ingyen. Ugyanott utazók felvételnek, kik vendéglátókat, kereskedőket és henteseket látogatnak, híres szegedi paprika eladásával sokat kerestek nekik. 1 kilo világhírű szegedi paprika 3 ftt utánvétellel.

Ivankovits Károly és Fia Szegeden. 15-52

Első styriai kötőgépgyár

Fogl J. L. műgépész.

Magyarországi képviselő és raktár:

BUDAPEST, VI., Teréz-körut 20.

A leghíresebb **kötőgépek** tömlőszárral, házi és ipari célra részletfizetésre is kaphatók.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Varrógép- és kerékpár javító műhely. 15-52

Levélpapírok
egyszerű és gyönyörű díszdobozokban a legolcsóbb áron szerezhetők be
BÁTER JÁNOS
könyvnyomdájában
SZEKSZÁRDON

Most jelent meg

A szőlőtoke helyes metszése s annak okszerű nyári kezelése

czimü könyv számos szöveg közé nyomott ábrával, a könyvhöz fűzött 4 külön rajz-melléklettel, 80 oldal terjedelemben.

Irta: **Saáry Ákos** kerületi m. kir. szőlészeti és borászati felügyelő **Kaposvár**. Bolti ára füzve **1 kor.** Vászonkötésben 1 kor. 30 fillér. — **A szerzőnél rendelve darabonkint 20 fillérrel olcsóbb.** 3-3

PASKUSZ EMIL

építési vállalkozó
fűtőcserep- és
épületfaraktárai:

SZEKSZÁRD, Vásártér.

Interurbán-telefon 17.

FADD, Templom-utca.

Alapított 1885-ben.

SZŐLŐKARÓ

jelenleg olcsóbb, mint tavasz-
kor, raktáron van:

gömbölyű vörösfenyő
félgömbölyű vörösfenyő
hasított vörösfenyő
gömbölyű fenyőfa
fűrészelt fenyőfa
fűrészelt tölgyfa
hasított tölgyfa 1-3

tölgyfakerítés és lugasoszlopok;
hornyolt és közönséges cserép-
zindely; cementlapok, kutfedő-
vályu; tölgyfahordók stb.

Iszákosság nincs többé!

Kivánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Cozaporból. Kávé, tea, étel vagy szeszis italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A COZAPOR többet ér, mint a világ minden szóbeszéde a tartózkodásról, mert csodálatosa elleszenve teszi az iszákosnak a szeszis italt A COZA oly csendes és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejtí, mi okozta javulását.

COZA a családok ezreit békítette ki ismét, sok-sok ezer férfit a szegény és beestelenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Tömerdek fiatal embert a jó utra és szerencséjéhez segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította. Az intézet, mely a COZAPOR tulajdonosa, mindazoknak, kik kívánják, egy próba adagot és egy köszönő irásokkal telt könyvet díj- és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Kezessékünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan. 56-52

INGYEN PRÓBA 569. sz.
Vágja ki ezen szelvényt és
küldje meg ma az intézetnek.
(Levelek 25 fillér, lev.-lapok
10 fillérre bérmentesítendők.)

COZA INSTITUTE

(Dept. 569),

62, Chancery Lane,
London, Anglia.

Mit igyunk?

Bort és vizet, de csakis

BORSZÉKI GYÓGY-BORVIZET

amely a legegészségesebb és legkellemesebb üdítő ital talán az egész világon!

Kincses Erdély adja, de egész hazánk büszkesége ez a kellemes összetételű viz, amely kivivta a külföld bámulatát is.

Fájdalom, a szállítás okozta nehézségek miatt eddig csak jó drágán volt beszerezhető, így a nagyközönség az értéktelenebb, de olcsó kulforrások vizét kapkodta, vagy pedig mesterséges vizet ivott.

De most a borvizek királya elfoglalja megillető helyét.

Hallatlan olcsó árak, óriási kedvezmény, —
ihatja ur, szegény!

Egyedüli főelárusító vidékünkön

Kiss Pál paksi fűszerkereskedő,

aki azonban ebből a pompás üdítő italból minden nagyobb köz-
ségben állandó raktárt létesít.

Igyunk hát borszékit!

1⁴/₁₀ literes palaczk 1 literes palaczk 1/2 literes palaczk
48 fillér. 40 fillér. 30 fillér.

A régi áraknál majdnem felénnyel olcsóbb!
Vendéglősöknek és nagyban vásárlóknak **még nagyobb kedvezmény.** Az üres palaczkokat az elárusítók visszavásárolják!

Szekszárdi főeladás: **Ferdinánd Antal és fiainál.** Tolnán **Trutzer S. és Társa,** Dunaszentgyörgyön **Kálmán Dániel,** Dunaföldváron **Schwendtner Ferencz,** Faddon özv. **Ékes Edéné** fűszerkereskedőknél.

28-52

BÁTER JÁNOS
KÖNYVNYOMDÁJA
SZEKSZÁRD.

Készít a legrövidebb idő alatt izléses, tiszta kivitelű
MEGHIVÓKAT,
számlákat, körleveleket, nagyobb műveket,
ZÁRSZÁMADÁSOKAT
és minden e szakba vágó munkát a legjutányosabb árban.

A varrógép csak akkor varrógép,

ha azt szakértő kereskedő választja meg.

Kizárólag kiváló

Eredeti Afrana
Eredeti Wettina
Central-Bobbin

varró- és műhimzögép
és családi

Singer-varrógépeket
adunk el 10 évi jótállással.

Eredeti

Afrana
Karikahajós
Central-Bobbin
iparos varrógépeket

adunk el

10 évi jótállással.

Kedvező részletfizetések. Használt gépeket becserélünk.

A műhimzés tanítását szakkezelt műhimzönök díjmentesen végzi, még vidéken is.

Gazdasági gépek, u. m.:

vetőgépek, szecskavágók, darálók, répavágók, ekék, mérlegek stb. állandó raktára.

Nagy mechanikai javítóműhely.

MÜLLER TESTVÉREK

műgépészek (mechanikusok)

varrógépek, kerékpárok és gazdasági gépek raktára

SZEKSZÁRD, Garay-tér.

31-31